

TØNDER
KOMMUNE

Miljøgodkendelse af husdyrbrug

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	INDLEDNING	3
2	AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE	4
3	VILKÅR	5
	3.1. GRUNDFORHOLD	5
	3.1.1. Generelle forhold	5
	3.2. HUSDYRBRUGETS ANLÆG	6
	3.2.1. Stalde og anlæg	6
	3.2.2. Landskabelige hensyn	6
	3.2.3. Energiforbrug	6
	3.2.4. Vandforbrug	6
	3.2.5. Døde dyr	6
	3.2.6. Affald	6
	3.2.7. Management og egenkontrol	6
	3.3. FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	7
	3.3.1. Gødningsopbevaring og -håndtering	7
	3.3.2. Spildevand	7
	3.3.3. Driftsforstyrrelser og uheld	7
	3.3.4. Støj.....	7
	3.3.5. Skadedyr	8
	3.3.6. Kemikalier og pesticider.....	8
	3.3.7. Olie og brændstof	8
	3.3.8. Ensilage.....	8
	3.3.9. Foder	8
	3.3.10. Lys.....	8
	3.3.11. Husdyrbrugets ophør.....	8
	3.3.12. Ammoniak	8
	3.3.13. Lugt	9
	3.3.14. Støv	9
	3.4. HUSDYRBRUGETS AREALER	9
	3.4.1. Ejede og forpagtede arealer	9
	3.4.2. Tilførsel af husdyrgødning til arealer.....	9
	3.4.3. Anden organisk gødning	10
	3.4.4. Økologisk drift	10
	3.5. BESKYTTEDE NATURTYPER OG ARTER	10
4	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	11
	4.1. HUSDYRBRUGETS ANLÆG	11
	4.1.1. Stald og anlæg	11
	4.1.2. Landskabelige hensyn	15
	4.1.3. Energiforbrug	16
	4.1.4. Vandforbrug	16
	4.1.5. Døde dyr	17
	4.1.6. Affald	17
	4.1.7. Management og egenkontrol	17
	4.2. FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	18
	4.2.1. Gødningsopbevaring og -håndtering	18
	4.2.2. Spildevand	18
	4.2.3. Transport.....	18
	4.2.4. Driftsforstyrrelser og uheld	19

4.2.5.	Støj.....	19
4.2.6.	Skadedyr	19
4.2.7.	Kemikalier og pesticider.....	19
4.2.8.	Olie og brændstof	19
4.2.9.	Ensilage.....	19
4.2.10.	Foder	20
4.2.11.	Lys.....	20
4.2.12.	Husdyrbrugets ophør.....	20
4.2.13.	Ammoniak	20
4.2.14.	Lugt	24
4.2.15.	Støv	24
4.3.	HUSDYRBRUGETS AREALER	25
4.3.1.	Husdyrgødning	25
4.4.	BESKYTTEDE NATURTYPER OG ARTER	25
4.5.	NITRAT OG FOSFOR.....	26
4.5.1.	Nitrat og fosfor til vandløb og søer	26
4.5.2.	Nitrat til Vadehavet	26
4.5.3.	Nitrat til grundvand.....	28
4.5.4.	Fosfor til Vadehavet	29
4.6.	ALTERNATIVE MULIGHEDER	30
5	HØRINGER	31
6	KLAGE VEJLEDNING	32
7	BILAG.....	33
8	REFERENCER	34

1 INDLEDNING

Hans Jørgen Andersen har den 19. april 2016 søgt om tillæg til miljøgodkendelsen på Jørgensgaardvej 39, 6240 Løgumkloster.

Tillægsgodkendelsen bygger på oplysningerne i ansøgningen nr. 87686, version 8 med tilhørende bilag samt supplerende oplysninger modtaget ved behandling af sagen.

Ejendommen på Jørgensgaardvej 39 har den 24. april 2015 fået miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrproduktionen fra 283,9 DE til 449,02 DE. Desuden er godkendt opførelse af kostald og plansilo, overdækning af gyllebeholder og ændring af eksisterende kostald til kviestald.

Husdyrbruget på Jørgensgaardvej 39, 6240 Løgumkloster ejes og drives af Hans Jørgen Andersen som også er kontaktpersonen.

Ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelse vedrører udvidelse af dyreholdet i eksisterende bygninger til 562,04 DE kvæg. En del af husdyrgødningsen bliver afsat til biogas uden at blive taget retur. Der ændres ikke i udbringningsarealerne, driften er økologisk.

Ved forhold, der ikke er omtalt i dette tillæg, henvises til miljøgodkendelsen fra april 2015.

Kontaktoplysninger:

Navn: Hans Jørgen Andersen
Adresse: Jørgensgaardvej 39, 6240 Løgumkloster
Tlf.: 74743799
Mobil: 24417206
E-mail: bm@slf.dk (e-mail til konsulent)

Bedriftsoplysninger:

Navn: Jørgensgård
CVR: 19695840
CHR: 49288

2 AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

Tønder Kommune meddeler godkendelse til:

Husdyrproduktion:

Udvidelse af dyreholdet fra 299 malkekøer (9.000 kg EKM), 43 småkalve (0-4 mdr.), 44 småkvier (4-8 mdr.), 63 kvier (20-26 mdr.) og 142 tyrekalve (40-60 kg) til 350 malkekøer (10.120 kg EKM), 107 kvier (0-8 mdr.), 80 kvier (20-26 mdr.) og 175 tyre (40-60 kg) svarende til en udvidelse fra 449,02 dyreenheder (DE) til 562,04 DE.

Projekterede anlæg:

Udvidelsen af dyreholdet sker i eksisterende stalde der er godkendt i miljøgodkendelsen af 24. april 2015.

Plansilo på 500 m² (bygning 14, godkendt i 2015) er ikke opført og godkendes igen med dette tillæg.

Arealer:

Udbringning af (inkl. afsætning ved afgræsning) af 513,02 DE/år husdyrgødning fra kvæg på 367,13 ha ejede og forpagtede arealer. De 513,02 DE/år husdyrgødning fra kvæg er inklusive 55,00 DE/år kvæggylle, der modtages fra husdyrbruget på Koldingvej 2, 6240 Løgumkloster. De 367,13 hektar udbringningsarealer er godkendt i 2015, og ændres ikke. Arealerne er vurderet i godkendelsen fra 2015.

Afsætning af husdyrgødning til biogas:

Afsætning af 104 DE/år kvæggylle til biogasanlæg, der tages ikke afgasset biomasse retur.

Godkendelsen er meddelt efter § 12 i husdyrloven¹.

Vi vurderer i kapitel 4, at husdyrbruget kan drives på en måde, som er forenelig med omgivelserne, og at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget ved at anvende den bedst tilgængelige teknik, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgning med tilhørende miljøredegørelse og efterlever vilkårene i kapitel 3.

Vi har vurderet at projektet ikke kan påvirke Natura 2000 områder væsentligt eller ødelægge plantearter, yngle- eller rasteområder for bilag IV arter. Vurderingen er foretaget efter §§ 7 og 11 i habitatbekendtgørelsen².

Hvor intet andet er nævnt, skal vilkårene være overholdt, når godkendelsen tages i brug.

Husdyrbruget skal leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser uanset indholdet i denne godkendelse.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagevejledning fremgår af kapitel 6.

Christence R. Andersen
Miljømedarbejder

Tønder, den 24. maj 2016

3 VILKÅR

Tillæg til miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår:

3.1. GRUNDFORHOLD

3.1.1. Generelle forhold

- 3.1.1.1. Denne tillægsgodkendelse bortfalder hvis den ikke er udnyttet inden 2 år efter, at den er meddelt. Godkendelsen er udnyttet, når bygge- og anlægsarbejder eller når udvidelsen eller ændringen af dyreholdet er påbegyndt. Dog med den forudsætning at den udnyttelse som er påbegyndt, færdiggøres i et rimeligt tempo, hvilket normalt vil sige, at den skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb.
- 3.1.1.2. Husdyrbruget godkendes til et maksimalt dyrehold på 350 malkekøer (10.120 kg EKM), 107 kvier (0-8 mdr.), 80 kvier (20-26 mdr.) og 175 tyre (40-60 kg), svarende til en udvidelse fra 449,02 dyreenheder (DE) til 562,04 DE.

Dyrene skal opstaldes som anført i tabellen nedenfor.

Situationsplan fremgår af bilag 1:

Nr.	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Antal	DE
Bygning 2	Stald til småkalve	Sengestald med spalter	Kviekalve 4-8 mdr., tung race	53	16,32
Bygning 3	Kviestald (tidligere kostald)	Sengestald med spalter	Kvier 20-25 mdr., tung race	77	44,08
Bygning 15	Ny kostald	Sengestald med spalter	Malkekøer, Tung race	265	366,31
Bygning 4	Kalvehytter	Dybstrøelse (hele arealet)	Småkalve 0-2 mdr., tung race	27	6,39
		Dybstrøelse (hele arealet)	Tyrekalve 40-60 kg, Tung race	175	2,29
Bygning 15	Dybstrøelse i ny stald	Dybstrøelse (hele arealet)	Malkekøer, Tung race	40	55,29
		Dybstrøelse (hele arealet)	Kvier 25-26 mdr., tung race	3	1,86
Bygning 3	Småkalve 2-4 mdr.	Dybstrøelse (hele arealet)	Småkalve 2-4 mdr., tung race	27	7,29
Bygning 3	Kviestald med goldkøer (tidligere kostald)	Sengestald med spalter	Malkekøer, tung race	45	62,20
i alt					562,04

(Erstatter vilkår 3.1.1.1. i godkendelse af 24. april 2015 – se bilag 8).

I husdyrgodkendelse.dk er angivet, at malkekøerne er udegående i 2 måneder, se vilkår 3.2.8.

3.2. HUSDYRBRUGETS ANLÆG

3.2.1. Stalde og anlæg

3.2.1.1. Ensilagepladsen (bygning 14) skal etableres i overensstemmelse med Landbrugets Byggeblad nr. 103.09-01/02/06 (se bilag 7).

(Erstatter vilkår 3.2.1.1. i godkendelse af 24. april 2015 – se bilag 8).

3.2.2. Landskabelige hensyn

3.2.2.1. Den nye plansilo (bygning 14) skal opføres i ikke-reflekterende materialer og afdæmpede farver, der svarer til farverne på de eksisterende bygninger og anlæg.

3.2.3. Energiforbrug

3.2.3.1. Der stilles ingen yderligere vilkår.

3.2.4. Vandforbrug

3.2.4.1. Der stilles ingen yderligere vilkår.

3.2.5. Døde dyr

3.2.5.1. Der stilles ingen yderligere vilkår.

3.2.6. Affald

3.2.6.1. Der stilles ingen yderligere vilkår.

3.2.7. Management og egenkontrol

3.2.7.1. Alle egenkontroller skal samles i en driftsjournal.

3.2.7.2. Der skal føres driftsjournal over følgende aktiviteter:

- Dyreholdets størrelse (årsproduktion) og udegående dyr.
- Forbrug af el, vand og brændstof.
- Vedligeholdelse af ventilationsanlæg
- Service på mælkekøleanlæg
- Placering af markstakke (ensilage)
- Skader på teltoverdækning på gyllebeholder
- Kontrol af rørsamlinger og rørføringer til gylle
- Drift af skrabere
- Foder
- Gødningsaftaler og forpagtningsaftaler
- Mark/gødningsplaner og gødningsregnskaber
- Kvitteringer og aftaler vedrørende levering af husdyrgødning til biogasanlæg

- Udbringning af dybstrøelse jf. vilkår i afsnit 3.3.1.

Oplysningerne skal gemmes i minimum 5 år.

(Erstatter vilkår 3.2.7.1 i godkendelse af 24. april 2015 – se bilag 8).

3.2.8. **Dyrehold**

3.2.8.1. Malkekøerne skal være udegående i mindst 2 måneder om året.

3.2.8.2. Driftsjournalen skal indeholde oplysninger og dokumentation for:

- Antal udegående dyr samt hvilke dyr der går ude, og i hvilken periode de har gået ude inden for det seneste år.

3.3. **FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG**

3.3.1. **Gødningsopbevaring og -håndtering**

3.3.1.1. Andelen af dybstrøelse, der skal udbringes direkte på husdyrbrugets arealer (sort jord) fra staldafsnit med dybstrøelse, skal som minimum være 92 procent.

3.3.1.2. Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres:

- Fra hvilke staldafsnit dybstrøelse udbringes direkte, herunder mængderne (kg N eller gødning)
 - Tidspunkter for direkte udbringning af dybstrøelse
 - På hvilke arealer den direkte udbringning af dybstrøelse er foretaget.
- Faktura fra maskinstation eller internt regnskab fra markdriftsfællesskab, hvoraf husdyrbrugets udbringningsarealer fremgår, skal opbevares sammen med logbogen på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

3.3.2. **Spildevand**

3.3.2.1. Der stilles ingen yderligere vilkår.

3.3.3. **Driftsforstyrrelser og uheld**

3.3.3.1. Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres sammen med evt. medarbejdere mindst 1 gang årligt, og den skal være let tilgængelig. Beredskabsplanen fremgår af bilag 4.

3.3.4. **Støj**

3.3.4.1. Der stilles ingen yderligere vilkår.

3.3.5. Skadedyr

3.3.5.1. Der stilles ingen yderligere vilkår.

3.3.6. Kemikalier og pesticider

3.3.6.1. Der stilles ingen yderligere vilkår.

3.3.7. Olie og brændstof

3.3.7.1. Der stilles ingen yderligere vilkår.

3.3.8. Ensilage

3.3.8.1. Der stilles ingen yderligere vilkår.

3.3.9. Foder

3.3.9.1. Grovfoderrationen til besætningen skal bestå af minimum 25 % græsmarksafgrøder (græs, græsensilage, hø eller grønpiller) i gennemsnit på årsbasis. Dokumentation for opfyldelse af dette vilkår skal fremgå af foderplaner, foderkontrol eller en effektivitetskontrol, og skal opbevares i 5 år.

(Erstatter vilkår 3.3.9.1. i godkendelse af 24. april 2015 – se bilag 8)

3.3.9.2. Den samlede foderration til alle malkekøerne må i gennemsnit maksimalt indeholde 160 gram total råprotein pr. kg fodertørstof (FE) på årsbasis.

(Erstatter vilkår 3.3.9.2. i godkendelse af 24. april 2015 – se bilag 8)

3.3.10. Lys

3.3.10.1. Der stilles ingen yderligere vilkår.

3.3.11. Husdyrbrugets ophør

3.3.11.1. Der stilles ingen yderligere vilkår.

3.3.12. Ammoniak

3.3.12.1. På gyllebeholder (bygning 12 – 1.500 m³) på Jørgensgaardvej 39 skal der være fast overdækning.

3.3.12.2. På gyllebeholder (bygning 13 - 2.000 m³) på Jørgensgaardvej 39 skal der være fast overdækning jf. vilkår 3.2.1.2 og 3.2.1.3 i godkendelse af 24. april 2015 – se bilag 8.

3.3.12.3. Ved etablering af fast overdækning af gylleholdere skal anvendes teltoverdækning med indvendig skørt. Åbning af teltdug må kun ske i

forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Eventuelle skader på teltoverdækning skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.

- 3.3.12.4. I den nye kostald, bygning 15, skal der enten installeres stationær skraber eller robotskraber jf. vilkår 3.3.12 i godkendelse af 24. april 2015 – se bilag 8.
- 3.3.12.5. Hvis der vælges robotskraber skal denne skrabe 2.900 m² i døgnet.
(Erstatter vilkår 3.3.12.7. i godkendelse af 24. april 2015 – se bilag 8)
- 3.3.12.6. Den samlede foderration til alle malkekøerne må i gennemsnit maksimalt indeholde 160 gram total råprotein pr. kg fodertørstof (FE) på årsbasis jf. ovenstående vilkår 3.3.9.2 vedrørende foder.
- 3.3.12.7. 92 % dybstrøelse skal køres direkte ud og pløjes ned.

3.3.13. Lugt

- 3.3.13.1. Der stilles ingen yderligere vilkår.

3.3.14. Støv

- 3.3.14.1. Der stilles ingen yderligere vilkår.

3.4. HUSDYRBRUGETS AREALER

3.4.1. Ejede og forpagtede arealer

- 3.4.1.1. Der stilles ingen yderligere vilkår.

3.4.2. Tilførsel af husdyrgødning til arealer

- 3.4.2.1. Arealerne, der er godkendt til udbringning af husdyrgødning, jf. vilkår 3.4.1.1 i godkendelsen af 24. april 2015 af husdyrbruget på Jørgensgaardvej 39, 6240 Løgumkloster, må ikke tilføres anden husdyrgødning end den husdyrgødning, herunder maksimale mængder af husdyrgødning, kvælstof og fosfor, der fremgår af tabellen nedenfor.

Gødningstype	Årlige mængder		
	Antal DE	Kg N	Kg P
Kvæggylle	368,5	35.916	5.498
Dybstrøelse fra kvæg	63,9	6.679	987
Tilførsel ved afgræsning	80,6	7.897	1.206
I alt tilførsel til 367,13 ha	513,0	50.492	7.691
Gennemsnit pr. ha	1,4	137,5	21,0

- 3.4.2.2. Hvis der bliver produceret mere husdyrgødning, end der kan bringes ud ifølge vilkår 3.4.2.1, skal den overskydende mængde husdyrgødning

afsættes til godkendt biogasanlæg, og der må ikke modtages afgasset materiale retur.

3.4.2.3. Inden dyreholdet på husdyrbruget bliver udvidet til et omfang, der medfører en større produktion af husdyrgødning, end der kan bringes ud, jf. vilkår 3.4.2.1, skal der foreligge skriftlig aftale om afsætning af den overskydende mængde husdyrgødning til godkendt biogasanlæg.

3.4.2.4. Afsætning af husdyrgødning til godkendt biogasanlæg kan helt eller delvist erstattes af anden afsætning, f.eks. til udbringning på aftalearealer, forudsat at miljømyndigheden giver accept hertil.

3.4.3. Anden organisk gødning

3.4.3.1. Der må ikke uden kommunens forudgående accept udbringes anden organisk gødning (f.eks. spildevandsslam eller afgasset biomasse) på arealerne, der er godkendt til udbringning af husdyrgødning.

3.4.4. Økologisk drift

3.4.4.1. Husdyrbruget skal have en økologisk autorisation.

3.5. BESKYTTEDE NATURTYPER OG ARTER

3.5.1.1. Der stilles ingen yderligere vilkår.

4 MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING

4.1. HUSDYRBRUGETS ANLÆG

Dette tillæg til godkendelsen bygger på oplysningerne i den elektroniske ansøgning nr. 87686, version 8 med tilhørende bilag. Til beregning af det generelle ammoniakreduktionskrav for selve udvidelsen af dyreholdet, anvendes det "fiktive" ansøgnings-skema nr. 85302 version 3.

4.1.1. Stald og anlæg

Oplysninger om ejendommens indretning og drift fremgår af nedenstående skemaer samt situationsplanen i bilag 1.

Tilladt dyrehold før Miljøgodkendelse efter ny husdyrlov

Nr.	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Antal	DE
2	Stald til småkalve	Dybstrøelse (hele arealet)	Småkalve 2-4 mdr., tung race	8	2,16
2	Stald til småkalve	Sengestald med spalter	Kviekalve 4-6 mdr., tung race	8	2,45
		Sengestald med spalter	Kvier 6-28 mdr., tung race	86	43,71
3	Kostald	Sengestald med spalter	Malkekøer, tung race	180	240,23
4	Kalvehytter (bygning 4)	Dybstrøelse (hele arealet)	Småkalve 0-2 mdr., tung race	8	1,89
I alt					290,45

Tilladt dyrehold iflg. Miljøgodkendelse § 12 - 24. april 2015

Nr.	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Antal	DE
2	Stald til småkalve	Sengestald med spalter	Kviekalve 4-7 mdr., tung race	33	9,9
		Sengestald med spalter	Kvier 7-8 mdr., tung race	11	3,65
3	Småkalve 2-4 mdr. (tidligere kostald)	Dybstrøelse (hele arealet)	Småkalve 2-4 mdr., tung race	22	5,94
3	Kviestald (tidligere kostald)	Sengestald med spalter	Kvier 20-25,75 mdr., tung race	60	34,71
3	Kviestald med goldkøer (tidligere kostald)	Sengestald med spalter	Malkekøer, tung race	32	41,32
4	Fælles hytter	Dybstrøelse (hele arealet)	Småkalve 0-2 mdr., tung race	21	4,97
4	Kalvehytter	Dybstrøelse (hele arealet)	Tyrekalve 40-60 kg, Tung race	142	1,86
15	Dybstrøelse i ny stald	Dybstrøelse (hele arealet)	Kvier 25,75-26 mdr., tung race	3	1,88
		Dybstrøelse (hele arealet)	Malkekøer, Tung race	4	5,17

15	Ny kostald	Sengestald med spalter	Malkekøer, Tung race	263	339,63
I alt					449,02*

* I tidligere godkendelse fra 2015 er det tilladte dyrehold 458,62 DE. Ændringen ned til 449,02 DE skyldes ændringer i normtal på dyreenhedsberegningerne i ansøgningskemaet.

Tilladt dyrehold iflg. Tillæg til Miljøgodkendelse § 12 – maj 2016

Nr.	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Antal	DE
2	Stald til småkalve	Sengestald med spalter	Kviekalve 4-8 mdr., tung race	53	16,32
3	Småkalve 2-4 mdr. (tidligere kostald)	Dybstrøelse (hele arealet)	Småkalve 2-4 mdr., tung race	27	7,29
3	Kviestald (tidligere kostald)	Sengestald med spalter	Kvier 20-25 mdr., tung race	77	44,08
3	Kviestald med goldkøer (tidligere kostald)	Sengestald med spalter	Malkekøer, tung race	45	62,20
4	Fælles hytter	Dybstrøelse (hele arealet)	Småkalve 0-2 mdr., tung race	27	6,39
4	Kalvehytter	Dybstrøelse (hele arealet)	Tyrekalve 40-60 kg, Tung race	175	2,29
15	Dybstrøelse i ny stald	Dybstrøelse 190 m ² (hele arealet)	Kvier 25-26 mdr., tung race	3	1,86
		Dybstrøelse 270 m ² (hele arealet)	Malkekøer, Tung race	40	55,29
15	Ny kostald	Sengestald med spalter	Malkekøer, Tung race	265	366,31
I alt					562,04

Kostald (bygning 15)

Plansilo (bygning 14)

Småkalve (bygning 2)

Kviestald (bygning 3)

Den nye plansilo (bygning 14), som etableres i tilknytning til eksisterende plansiloer, overholder afstandskrav i Husdyrlovens §§ 6, 8 og 20.

Generelle lokaliseringskrav jf. § 6 i husdyrloven

Ingen ændringer i forhold til godkendelse meddelt 24. april 2015. Afstandskravene i husdyrbrugslovens § 6 er overholdt.

Generelle afstandskrav jf. § 8 i husdyrloven

Ingen ændringer i forhold til godkendelse meddelt 24. april 2015. Afstandskravene i husdyrbrugslovens § 8 er overholdt.

BAT – redegørelse

Ansøger har redegjort for BAT:

Kviestalden (tidligere kostald, bygning 3) er en eksisterende staldbygning, hvor der sættes skraber på spalter for at opfylde krav til ammoniakreduktion.

Som det fremgår af Videnskatalog over kvægstaldgulve med 4 % ammoniakfordampning er det for dyrt, at ændre eksisterende stalde med opdræt til et 4 % gulv. Proportionalitetsberegningerne som er foretaget for hver staldtype viser, at de årlige omkostninger ligger over 210 kroner pr. årsko. Gylleforsuring er fravalgt, da ejendommen pt. drives økologisk. Ligeledes fremgår det af det tekniske og økonomiske baggrundsnotat "økonomiske forudsætninger for svovlsyrebehandling af kvæggylle", at tiltag med svovlsyre også ligger uden for proportionalitet. Dette er også gældende ved konventionel produktion.

I den nye kostald (bygning 15) er staldsystemet med sengebåse og spalter over kanaler. Der sættes skraber oven på spalterne. Ansøger foretrækker dette staldsystem frem for drænet fast gulv, idet der er gode erfaringer med at holde gulvet tørt. Det er derfor valgt at fokusere på BAT på andre områder i form af teltoverdækning på gyllebeholdere (bygning 12 og 13), ved at optimere fodringen og ved at køre mindst 92 % dybstrøelse direkte ud.

Vurdering

Det maksimale antal dyreenheder på ejendommen (562,04 DE) må ikke overskrides, ligesom sammensætningen af dyr ikke må ændres. Der kan dog være situationer (eks. sygdom i besætning, slagteristrejker m.m.), hvor dyreholdet vil være afvigende fra det tilladte. Der kan være forskydninger i kalvenes køn. Der kan også være mindre forskydning i dyregrupperne som f.eks. flere kvier og færre køer. Det er op til tilsynsmyndighedens vurdering om afvigelser i dyreholdet skyldes overproduktion eller naturlig variation/udsving.

For at kunne kontrollere om godkendelsens vilkår om maksimalt dyrehold overholdes - med hensyn til antal, vægt og sammensætning af dyr - stilles der vilkår om, at der skal føres en driftsjournal.

Det er angivet at alle malkekøer er udegående dyr i ansøgt drift. Der stilles derfor vilkår til at dyrene skal være udegående i 2 måneder. Da bedriften er økologisk, vil en del af de øvrige dyr også være udegående i græsnings-sæsonen (15. april til 1. november) jf. gældende regler for økologisk husdyrhold.

Miljøstyrelsen har udarbejdet en række teknologiblade til malkekvæg. På baggrund af en række mulige kombinationer af disse teknologier, der kan begrænse ammoniaktabet fra stald og lager, har Miljøstyrelsen fastlagt nogle emissionsniveauer for ammoniak. Emissionsniveauerne mv. fremgår af "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" fra 2011.

Med baggrund i vejledningen og ansøgers BAT-redegørelse har Tønder Kommune fastlagt ammoniak-emissionsniveauet fra husdyrbruget.

Spaltegulve i kostalden (bygning 15) samt tidligere kostald (bygning 3) forsynes med skrabere. Der etableres Begge fast overdækning på begge gyllebeholdere (bygning 12 og 13). Derudover foretages foderkorrektio n og der køres minimum 92 % dybstrøelse direkte ud for at krav til samlet ammoniakemission kan overholdes.

Bygning 2, ungdyr

Stalden er opført i 1970. Der sker ingen ændringer i staldens indretning. Antallet af ungdyr i stalden (kviokalve/kvier) reduceres fra 86 kvier (6-28 mdr.) og 8 kvier 2-6 mdr. til 53 småkalve 4-8 mdr.

I stalden skal der fremover gå småkalve fra 4-8 måneder. For stalden, som er eksisterende, overstiger indførelsen af enkelt teknologier 100 kr. pr. kg reduceret N. Derfor er emissionsniveauet fastlagt ud fra de vejledende grænseværdier for staldsystemer, der ikke skal renoveres.

Bygning 3, kviestald (tidligere kostald)

Stalden er opført i 1994 og forlænget i 1997. Der sker ingen ændringer i staldens indretning.

Dyreholdet ændres fra 180 malkekøer til 77 kvier på spalter og 39 goldkøer.

For stalden, som er eksisterende, overstiger indførelsen af enkelt teknologier 100 kr. pr. kg reduceret N bortset fra etablering af skrab på spalterne. Derfor er emissionsniveauet fastlagt ud fra de vejledende grænseværdier for staldsystemer, der ikke skal renoveres.

Bygning 15, ny kostald

Der er tale om en ny stald, godkendt i 2015.

Tønder Kommune vurderer, at emissionsniveauet svarer til "nyanlæg" i vejledningen. I forbindelse med dette tillæg udvides et dybstrøelsesafsnit i stalden fra 190 m² til 270 m². Det samlede areal med dybstrøelse i bygning 15 øges med 80 m² og er herefter 460 m². Kostaldens samlede areal er 3.800 m². I bygning 15 er der herefter 40 køer på dybstrøelse og på spaltegulvene er der 265 køer.

Stalde med dybstrøelse/strøelse

Tønder Kommune vurderer, at det er BAT, når kælvkvier, kælvkøer samt kalve går på dybstrøelse. Idet der ikke er lavet Teknologi-blade eller BAT-standardvilkår for dybstrøelsesstalde, fastlægges BAT-niveauet ud fra BREF dokumentet. BAT er i den forbindelse at bruge rigeligt med strøelse, samt en passende udskiftning af strøelse, således at der sikres en tør overflade på gødningsmåtten. For at sikre at BAT-niveauet opnås, stilles derfor vilkår 3.2.1.4. i godkendelsen fra 24. april 2015 – se bilag 8.

Gyllebeholdere

Det er ikke BAT at etablere overdækning på eksisterende gyllebeholdere, da omkostningerne overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N. Der er dog stillet vilkår om overdækning af begge gyllebeholdere (bygning 12 og 13), da ansøger bruger dette som virkemiddel, for at kunne overholde krav til ammoniakemission, jf. afsnittet nedenfor.

Beregning af BAT-niveau

I husdyrgodkendelse.dk er det beregnede BAT-emissionsniveau for ejendommen på 3.069 kg N/år. Tønder Kommune har fastlagt et BAT-emissionsniveau på 3.090 kg N/år beregnet ud fra "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" – beregningen fremgår af bilag 3. Forskellen i de to BAT-niveauer skyldes, at der i Tønder Kommunes beregning er anvendt normtal (2,42 kg N/år) for småkalve svarende til direkte udkørsel af dybstrøelse/kalvemøg på 0 %.

BAT-redegørelse

Ansøgeren har benyttet følgende tiltag for at opnå BAT-niveau:

- Etablering af skrabere på alle spaltegulve i bygning 15 og bygning 3, medfører en reduktion af ammoniakemissionen på ca. 25 %.
- Overdækning af 2 gyllebeholdere (bygning 12 og 13).
- Reduceret indhold af råprotein i foder til malkekøer (160 g/kg ts).
- Minimum 92 % dybstrøelse skal køres direkte ud.

Det fremgår af ansøgningen at den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget udgør 3.188 kg N/år.

BAT-vurdering

Emissionen fra anlægget er således ca. 98 kg N/år mere end BAT niveauet. Tønder Kommune vurderer på den baggrund, at anlægget tilnærmelsesvis lever op til BAT mht. ammoniakreduktion og at der ikke er behov for yderligere tiltag til at reducere ammoniakemissionen.

For at sikre, at der opnås den forudsatte ammoniakreduktion ved skrabning af spalter, stilles der vilkår om skrabning af spalteareal i henhold til Teknologiblad for "Skrabere". Da spaltegulvet i kostalden (bygning 15) reduceres med 80 m² hvor der etableres dybstrøelse, vil denne del ikke længere kunne skraves. I tidligere godkendelse, er der stillet vilkår til at en robotskraber (hvis det er den skrabeteknik der vælges) skal skrabe 3.396 m² spaltegulv i døgnet (6 gange i døgnet på spaltearealer i bygning 15). I dette tillæg stilles der vilkår om at der i stedet skal skraves ca. 2.900 m² (idet dybstrøelsesafsnittet på 80 m² gange 6 skrab fratrækkes).

For at sikre at BAT-niveauet overholdes er der stillet vilkår til fastholdelse af ammoniakreducerende tekniker.

4.1.2. Landskabelige hensyn

Ingen ændringer

4.1.3. Energiforbrug

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anses følgende tiltag for at være BAT: Lavenergibelysning, naturlig ventilation, eftersyn og rengøring af ventilatorer samt temperatursyring, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

Med udvidelsen af dyreholdet er der ændringer i energiforbruget som fremgår af nedenstående tabel:

Energitype	Før Miljøgodkendelse efter ny husdyrlov	Miljøgodkendelse 2015	Tillæg til miljøgodkendelse 2016
El	142.255 kWh	200.000 kWh	230.000 kWh
Dieselolie traktor	57.659 L	60.000 L	60.000 L

Elforbruget forventes at stige fra 200.000 kWh/år til 230.000 kWh/år i forbindelse med udvidelsen. Forbruget af dieselolie forventes at være uændret.

Forbrug af el og dieselolie registreres i bedriftens årsrapport.

Vurdering

Der er stillet vilkår om at føre driftsjournal over ressourceforbrug i egenkontrollen. Vilkårene vedrørende energiforbrug er derudover uændrede.

Vi vurderer, at der anvendes BAT med hensyn til energibesparende foranstaltninger.

4.1.4. Vandforbrug

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anses følgende tiltag for at være BAT: Iblødsætning af staldene inden vask, vask med højtryksrensere, brug af drikkebrug til opsamling af vandspild samt daglig inspektion og reparation af eventuelle lækager.

Med udvidelsen af dyreholdet er der ændringer i vandforbruget som fremgår af nedenstående tabel:

Vandforbrug	Før Miljøgodkendelse efter ny husdyrlov	Miljøgodkendelse 2015	Tillæg til miljøgodkendelse 2016
Drikkevand	6.000 m ³	10.000 m ³	12.000 m ³
Vask af maskiner	10 m ³	10 m ³	10 m ³
Vask af malkeanlæg og stald	1.000 m ³	1.000 m ³	1.250 m ³

Vandforbruget til drikkevand forventes at stige fra 10.000 m³ til 12.250 m³ i forbindelse med udvidelsen. Vand til vask af maskiner forventes at være uændret. Vand til vask af stalde forventes at stige med ca. 250 m³.

Forbrug af vand registreres i bedriftens årsrapport.

Vurdering

Der er stillet vilkår om at føre driftsjournal over vandforbrug i egenkontrol-len. Vilkårene vedrørende vandforbrug er derudover uændrede.

Vi vurderer, at der anvendes BAT med hensyn til vandbesparende foranstaltninger.

4.1.5. Døde dyr

Med udvidelse af dyreholdet må der forventes en lille stigning i antallet af døde dyr. DAKA afhenter døde dyr ca. 16 gange årligt. De døde dyr placeres på underlag, som er hævet fra jorden.

Afhentning af døde dyr sker fast 2 gange om ugen af DAKA. Ansøger er i øvrigt bekendt med at reglerne i Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr nr. 558 af 1. juni 2011 skal efterleves.

Vurdering

Såfremt Bekendtgørelse nr. 558 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr og Tønder Kommunes affaldsregulativer overholdes, stilles der i dette tillæg ikke nye vilkår til opbevaring af døde dyr.

4.1.6. Affald

Håndtering af affald kemikalier ændres ikke. Da ejendommen er økologisk håndteres der ikke pesticider. Der stilles ikke nye vilkår til affald.

4.1.7. Management og egenkontrol

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anses følgende tiltag for at være BAT: Træning og uddannelse af medarbejdere, registrering af vand, energiforbrug og foder, affaldsdannelse, anvendelse af husdyrgødning samt udarbejdelse af gødningsplaner. Det vurderes af Tønder Kommune af de ovenstående tiltag også er BAT med hensyn til management på kvægbedrifter.

Ansøger har oplyst, at det øgede forbrug af el og vand registreres i bedriftens årsrapport.

Vurdering

Ved at stille vilkår til landbruget om egenkontrol sikres dokumentationen for overholdelse af ammoniakkravet og bedst mulig udnyttelse af ressourcerne. Der er tilføjet ekstra vilkår til management og egenkontrol i forbindelse med de stillede vilkår til direkte udkørsel af dybstrøelse og udegående dyr.

Tønder Kommune vurderer at der anvendes BAT med hensyn til management og det forudsættes at ejendommen drives på den beskrevne måde fremadrettet.

4.2. FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

4.2.1. Gødningsoptagelse og -håndtering

I kapacitetsopgørelsen – bilag 5 – er der redegjort for tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Begge gyllebeholdere overdækkes.

For at begrænse ammoniakfordampningen stilles vilkår til at minimum 92 % dybstrøelse skal køres direkte ud og pløjjes ned. Dette skal registreres i logbog.

Vurdering

Tønder Kommune vurderer, at den anvendte udbringningsteknik samt opbevaring af husdyrgødning lever op til BAT.

4.2.2. Spildevand

Håndtering af spildevand samt mængder ændres ikke.

Da ejendommen er økologisk håndteres der ikke pesticider.

Der stilles ikke nye vilkår til spildevand.

4.2.3. Transport

I forbindelse med udvidelsen af besætningen vil der være et øget transportbehov fra og til ejendommen, men det øges ikke proportionalt med udvidelsen. Der vil i mange tilfælde medtages større mængder pr. kørsel.

Skønnet antal af transporter (antal/år):

Transporter	Før Miljøgodkendelse efter ny husdyrlov	Miljøgodkendelse 2015	Tillæg til miljøgodkendelse 2016
Gylle	252	330	330
Kraftfoder	12	12	12
Grovfoder	252	386	490
Brændstof	10	10	10
Mælk	365	365	365
Levende dyr	43	43	43
Døde dyr	12	15	16
Affald	39	39	39
Biogas	0	0	50
Øvrige	10	15	15
I alt	995	1.215	1.370

Antallet af transporter stiger fra 1.215 til 1.370 primært på grund af en større mængde grovfoder der skal køres til ejendommen.

Gylle til biogas hentes af lastbil. Der er endnu ikke fastlagt en ugedag for afhentning. Ansøger forventer, at der vil blive hentet gylle 1 dag om ugen hvorefter biogasanlægget/transportfirmaet gør rent efter kørslen. Det vurderes, at ekstra transport af gylle til biogas ikke vil være til gene for omkringboende.

Antallet af gyllekørsler kan variere afhængigt af, hvor stor gyllevognens kapacitet er. Der vil normalt blive kørt gylle ud dels i april/maj måned og i august måned.

Vurdering

Støjbelastningen for transporterne vurderes at overholde gældende retningslinjer.

Der stilles ikke nye vilkår til transport.

4.2.4. Driftsforstyrrelser og uheld

Ingen ændringer.

4.2.5. Støj

Ingen ændringer.

4.2.6. Skadedyr

Ingen ændringer.

4.2.7. Kemikalier og pesticider

Ingen ændringer. Ejendommen drives økologisk.

4.2.8. Olie og brændstof

Ingen ændringer.

4.2.9. Ensilage

Ensilage opbevares i plansiloer.

Vurdering

Der er i miljøgodkendelsen fra 24. april 2015 givet tilladelse til etablering af ny ensilagesilo på 500 m³. Ensilagesiloen er endnu ikke opført og ansøger ønsker at godkendelsen af ensilagepladsen følger tillægget, således, at der er 2 år til at bygge den. For ensilagepladsen stilles der vilkår om, at denne skal etableres i overensstemmelse med Landbrugets Byggeblad nr. 103.09-01/02/06, byggebladene er vedlagt som bilag til dette tillæg, bilag 7.

Der er ikke yderligere ændringer til vilkår vedrørende ensilage.

4.2.10. Foder

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anses følgende tiltag for at være BAT mht. foder: Anvendelse af foderplaner tilpasset dyrenes behov, foderanalyser samt mineralblandinger med lavt fosforindhold. Tønder Kommune vurderer at ovenstående tiltag også er BAT mht. kvægfodring.

Det indtastet i ansøgningssystemet at der anvendes minimum 25 % græs i grovfoderet. For at overholde kravet til ammoniakreduktion reduceres det gennemsnitlige indhold af råprotein i foderet hos kørerne til 160 g råprotein pr. kg fodertørstof.

En kvægbrugsrådgiver laver foderplaner, således at forbruget af næringsstoffer på ejendommen ikke er større end nødvendigt.

Foder opbevares i udendørs silo og foderlade. Der blandes ikke flere gange foder, men der kommer en større vogn. På grund af den forholdsvis store afstand til naboer vurderer ansøger, at der ikke vil være støvgener for omgivelserne.

Vurdering

På ejendommen udtages analyser af grovfoderet til optimering af foderplanen. Der udarbejdes herefter i samarbejde med en konsulent foderplaner afpasset grovfoderets sammensætning og tilpasset dyrenes behov. Den aktuelle mælkeydelse anvendes til foderoptimeringen.

Tønder Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår om anvendelse af minimum 25 % græs i grovfoderet og at der fortsat skal udarbejdes foderplaner, hvilket anses som BAT med hensyn til fodringsteknologi. Da reduceret indhold af råprotein i foderet til køer anvendes som virkemiddel for at kunne overholde krav til ammoniakemission, stilles der ligeledes vilkår herom samt vilkår til egenkontrol. Vilkår er fastsat med udgangspunkt i Teknologibladet "Reduceret tildeling af råprotein til malkekøer".

4.2.11. Lys

Ingen ændringer.

4.2.12. Husdyrbrugets ophør

Ingen ændringer

4.2.13. Ammoniak

Det generelle ammoniakreduktionskrav på anlægget.

I ansøgt situation udgør ammoniakemissionen fra stalde og husdyrgødningslagre i alt ca. 3.188 kg N/år.

Kravet til begrænsning af ammoniakfordampningen opfyldes ved:

- Etablering af skrabere på alle spaltegulve, medfører en reduktion af ammoniakemissionen fra hver spaltestald på ca. 25 %
- Overdækning af gyllebeholdere (bygning 12 og 13)

og opdyrkning. I 1992 blev vandstanden hævet i mosen som del af et restaureringsprojekt.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet Kongens Mose og Draved Skov er arten bæklampret og naturtyperne:

- Aktive højmoser (7110)
- Tørre dværgbuskesamfund (heder) (4030)
- Nedbrudte højmoser med mulighed for naturlig gendannelse (7120)
- Hængesæk og andre kærssamfund dannet flydende i vand (7140)
- Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks (3150)
- Brunvandede søer og vandhuller (3160)
- Bøgeskove på morbund med kristtorn (9120)
- Egeskov og blandskove på mere eller mindre rig jordbund (9160)
- Stilkegeskove og krat på mager sur bund (9190)
- Skovbevoksede tørvemoser (91D0)
- Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund (9160)
- Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld (91E0)

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet Kongens Mose og Draved Skov er følgende ynglefugle: Rød glente, trane, tinksmed, sortterne, rørhøg, hedehøg og mosehornugle.

Området er i dag, med 109 registrerede ynglende fuglearter, den mest fuglerige ynglelokalitet i Danmark. Der er observeret truede og fredet arter som blå kærhøg, rødrygget tornskade og hvepsevåge i yngletiden, disse fugle ikke er omfattet udpegningsgrundlaget.

Naturtyperne på udpegningsgrundlaget for Kongens Mose og Draved Skov er følsomme overfor ammoniakbelastning, især typerne 7110, 7120 og 7140, hvor merbelastningen bør være 0, hvis der skal opretholdes gunstig bevaringsstatus. Der er påvist effekter af næringsbelastning på højmosemosser.

Beregninger foretaget i ansøgningssystemet (se bilag 6.1 og 6.2) viser, at ammoniaknedfaldet (depositionen) på Kongens Mose og Draved Skov ikke vil stige (beregningen omfatter alle ændringer og udvidelser af husdyrbruget siden 1. januar 2007), og at den samlede ammoniak deposition på området som følge af ammoniakemissionen fra husdyrbruget på Jørgensgaardvej 39 (worst case beregning; kumulation to eller flere ejendomme) vil udgøre 0,0 kg N/ha/år.

Vi vurderer, at det ansøgte projekt ikke kan få negativ virkning på Natura 2000 området Kongens Mose og Draved Skov, herunder de arter og naturtyper, som området er udpeget for at beskytte. Vi vurderer også, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ virkning på udpegningsgrundlaget som følge af ammoniak.

Vi forventer, at baggrundsbelastningen, som allerede har været faldende i en årrække, vil fortsætte med at falde de kommende år som følge af lovgivningsmæssige tiltag til begrænsning af ammoniakemission.

Tønder Kommune konkluderer, at det efter habitatbekendtgørelsen ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering.

Ammoniaknedfald fra anlægget på områder omfattet af NBL § 3

Inden for en afstand af 1000 m fra anlægget findes ti vandhuller og en eng, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Se beliggenhed af områderne på figur 1. Der er tale om næringsrige vandhuller beliggende mellem intensivt dyrkede marker samt en eng. Vandhullerne vurderes derfor ikke at være særligt følsomme i forhold til ammoniak nedfald.

Beregninger foretaget i IT-ansøgningssystemet (se bilag 6.1 og 6.2) viser, at der ikke er en merdeposition af ammoniak på over 1,0 kg N/ha/år på nogen af disse § 3 beskyttede naturområder. Vi vurderer derfor, at der ikke vil ske en tilstandsændring af naturområderne som følge af udvidelsen af husdyrbruget.

Figur 1. § 3 beskyttet natur indenfor 1000 m fra anlægget.

Ammoniak nedfald på natur ved udbringning af husdyrgødning

Udbringningsarealerne er ikke ændret i forhold til miljøgodkendelsen af husdyrbruget i 2015. I det aktuelle projekt er der søgt om godkendelse til at udbringe i gennemsnit 1,4 DE/ha/år husdyrgødning, hvor der i godkendelsen fra 2015 blev givet tilladelse til at udbringe i gennemsnit 1,4 DE/ha/år husdyrgødning. Da husdyrtrykket på arealerne således ikke ændres, vurderer vi, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår med henblik på at begrænse nedfald af ammoniak på naturområder i nærheden af udbringningsarealerne.

4.2.14. Lugt

Der er foretaget en beregning af lugten efter henholdsvis den nye lugtvejledning⁵ og FMK-vejledningen⁶. Geneafstanden fastsættes i hvert enkelt tilfælde på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to vejledninger.

Beregningen viser, at der inden for genekriteriet på 15 OU/m³ ikke ligger enkeltboliger, og at der inden for genekriteriet på 7 OU/m³ ikke ligger hverken samlet bebyggelse i landzone eller områder, der i en lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner eller lignende. Ligeledes viser beregningerne, at der inden for genekriteriet på 5 OU/m³ ikke ligger nogen byzone eller sommerhusområder.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Bort-screenet	Genekriterie overholdt
+ Enkeltbolig	0	FMK	101,58	66,27	101,58	66,27	436,52	Ja	Ja
+ Samlet bebyggelse	0	NY	255,36	118,77	255,36	118,77	1.572,64	Ja	Ja
+ Byzone	0	NY	386,24	162,23	386,24	162,23	1.571,49	Ja	Ja

Ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af det generelle beskyttelsesniveau. Det vil sige, at de ikke indgår i vurdering af, om der ligger enkeltboliger eller samlet bebyggelse inden for de beregnede geneafstande.

Afstanden fra de eksisterende stalde på Jørgensgaardvej 39 til nærmeste nabobeboelse på Jørgensgaardvej 32 er ca. 250 m. Jørgensgaardvej 32 er en landbrugsejendom.

Den nye stald på Jørgensgaardvej 39 ligger mere end 300 m nordvest for den nærmeste nabobeboelse på Jørgensgaardvej 32 og ca. 400 m nordvest for nabobeboelsen på Jørgensgaardvej 34, der ikke er en landbrugsejendom.

Vurdering

For at minimere lugtgenerne er der tidligere stillet vilkår om renholdelse af arealer omkring bygninger og tilkørselsveje samt vilkår til opbevaring af ensilageaffald.

Husdyrbrugets brug af skrabe anlæg reducerer også lugten. Ansøger har tidligere oplyst, at der aldrig transporteres gylle gennem Løgumkloster på lørdage samt søn- og helligdage. Gylle, der opbevares på Koldingvej 2, transporteres til gyllebeholderen på Koldingvej 2 i vinterhalvåret.

Udvidelsen af dyreholdet vurderes lugtmæssigt ikke at være til gene for naboer. Der stilles ikke nye vilkår til begrænsning af lugtgener.

4.2.15. Støv

Ingen ændringer.

4.3. HUSDYRBRUGETS AREALER

Husdyrbrugets ejede og forpagtede arealer til udbringning af husdyrgødning udgør i alt 367,13 ha (se bilag 2). Der foretages ingen ændringer i beliggenheden af udbringningsarealerne i forbindelse med ansøgning om tillægsgodkendelse. Arealerne er beskrevet og vurderet i miljøgodkendelsen fra 2015.

4.3.1. Husdyrgødning

Tabellen nedenfor viser tilførslen af husdyrgødning til de 367,13 ha arealer i nuværende og ansøgt drift. Nuværende drift er den drift, der er godkendt i miljøgodkendelsen fra 2015.

Gødningsregnskab. Årlige mængder.

Gødningstype	Nudrift			Ansøgt		
	Antal DE	Kg N	Kg P	Antal DE	Kg N	Kg P
Kvæggylle	252,0	22.703	3.430	417,5	40.363	6.200
Dybstrøelse	19,8	1.949	257	63,9	6.680	987
Afgræsning	177,2	15.639	2.398	80,6	7.897	1.206
Kvæggylle fra andre husdyrbrug	55,0	4.855	830	55,0	4.855	830
Afsættes til biogas	0	0	0	104,0	9.302	1.532
Tilførsel til 367,13 ha	504,0	45.146	6.915	513,0	50.493	7.691
Gennemsnit pr. ha	1,4	123,0	18,8	1,4	137,5	21,0

Der bliver ifølge ansøgningen ikke udbragt anden organisk gødning i ansøgt drift, det vil sige hverken afgasset restprodukt fra biogasanlæg, spildevandsslam, kartoffelfrugtsaft eller lignende.

Husdyrbruget drives økologisk. Husdyrgødningsbekendtgørelsens harmonikrav⁷ på maksimalt 1,7 DE/ha/år for den økologiske produktion er opfyldt.

4.4. BESKYTTEDE NATURTYPER OG ARTER

Der sker ingen ændringer i arealerne i forhold til miljøgodkendelsen fra 2015, hvor der findes en redegørelse vedrørende beskyttede naturtyper og arter, herunder arter, der er beskyttet i henhold til habitatdirektivets bilag I og IV. Der er i denne godkendelse stillet vilkår med henblik på beskyttelse af beskyttede naturtyper og arter.

Det vurderes, at den aktuelle ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen ikke vil påvirke de beskyttede naturtyper og arter, idet vilkårene i den hidtidige godkendelse ikke ændres, og idet husdyrgødningstrykket på udbringningsarealerne ikke ændres som følge af udvidelsen. Den forøgede ammoniakemission fra husdyrbruget som følge af udvidelsen vurderes ikke at medføre væsentlige påvirkninger af beskyttet natur, se afsnit 4.2.13.

Ændringen til økologisk drift vurderes ikke at medføre væsentlig virkning på de beskyttede naturtyper og arter.

På baggrund af ovenstående er det Tønder Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil kunne påvirke bilag IV arter og andre fredede arter negativt.

4.5. NITRAT OG FOSFOR

4.5.1. Nitrat og fosfor til vandløb og søer

Udbringningsarealerne afvander til Vadehavet via Brede Å vandløbssystemet, der henvises til godkendelsen fra 2015.

Der sker ingen ændringer i arealerne i forhold til miljøgodkendelsen fra 2015, hvor der findes en redegørelse i forhold til påvirkning af vandløb og søer som følge af udledning af nitrat og fosfor til vandløb og søer.

I forhold til nitrat og fosfor til vandløb og søer vurderes det, at der ikke er behov for yderligere vilkår til driften af arealerne, da tillægget ikke omfatter væsentlige ændringer i den landbrugsmæssige drift, herunder tilførslen af husdyrgødning til arealerne, idet husdyrgødningstrykket på arealerne ikke ændres som følge af projektet. Ændringen til økologisk drift vurderes i den forbindelse ikke at medføre væsentlig virkning på vandløb og søer gennem udledning af nitrat og fosfor fra arealerne.

4.5.2. Nitrat til Vadehavet

Udbringningsarealerne afvander til Lister Dyb i Vadehavet. Ingen af arealerne ligger i nitratklasser ifølge statens opdaterede kort over nitratklasser (opdateret i 2016). Dermed er der i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ikke krav om reduceret husdyrtryk eller reduceret nitratudvaskning fra arealerne.

I miljøgodkendelsen fra 2015 er der en redegørelse i forhold til påvirkning af Natura 2000 området Vadehavet (EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 57: Vadehavet; EF-habitatområde nr. 78: Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde; Ramsarområde nr. 27: Vadehavet). Der henvises til denne redegørelse for så vidt angår udpegningsgrundlagene for de internationale naturbeskyttelsesområder.

Vadehavet er ifølge de statslige vandplaner overbelastet med kvælstof. Der har i oplandet til Lister Dyb været et stigende dyretryk siden 2007. Dyretrykket har således været stigende i oplandet til Lister Dyb med 3,2 % fra 2007 til 2015 jf. statsforvaltningens oversigt

Der blev i miljøgodkendelsen fra 2015 redegjort for, hvorvidt det ansøgte projekt overholdt Miljøstyrelsens afskæringskriterier for skadevirkning af nitratudvaskning til overfladevande. Nedenfor opdateres redegørelsen, så den gælder for det konkrete udvidelsesprojekt, som dette tillæg omhandler.

Afskæringskriterier

Miljøstyrelsen har fastlagt afskæringskriterier for skadevirkning af nitratudvaskning til overfladevande. Afskæringskriterierne fremgår af den web-baserede vejledning om miljøregulering af husdyrhold på styrelsens hjemmeside (<http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Default.aspx>). Afskæringskriterierne er gennemgået i det følgende for husdyrbrugets udbringningsarealer. I den forbindelse er Lister Dyb hverken karakteriseret som lukket bassin eller som et meget lidt belastet vandområde.

Påvirkning fra projektet i sig selv:

Der udvaskes årligt i alt ca. 1.777 ton kvælstof fra det danske opland til Lister Dyb, jf. Statens vandplan for hovedvandopland Vadehavet (http://naturstyrelsen.dk/media/129456/110-vadehavet-_med_forside.pdf).

Ifølge Miljøstyrelsens web-baserede vejledning må det enkelte projekt ikke bidrage med mere end 5 % af den samlede kvælstofudvaskning, dvs. det ansøgte projekt må ikke udlede mere end 88,9 ton kvælstof pr. år, svarende til de 5 %.

Beregningerne i ansøgningsskemaet viser, at kvælstofudvaskningen pr. ha ved ansøgt drift, hvor arealdriften er økologisk med 1,4 DE/ha/år, er 56,2 kg N/ha/år. Det svarer til en samlet årlig udvaskning fra rodzonen på 367,13 ha * 56,2 kg N/ha/år = 20,6 ton N/år i ansøgt drift.

De 20,6 ton N/år udgør 1,2 % af den samlede tilførsel på ca. 1.777 ton N/år. Projektet overholder dermed 5 % kriteriet. Dermed kan det konkluderes, at tillægsprojektet på Jørgensgaardvej 39 ikke i sig selv vil medføre skadevirkning på det internationale naturbeskyttelsesområde Vadehavet som følge af kvælstofudvaskning fra udbringningsarealerne.

Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter:

Da dyretrykket har været stigende i oplandet til Lister Dyb i perioden fra 2007 til 2015, må kvælstofudvaskningen, jf. Miljøstyrelsens web-baserede vejledning, fra det ansøgte projekts udbringningsarealer ikke overstige niveauet for planteavl, dvs. et niveau, der svarer til en arealdrift med plantesædskifte med brug af handelsgødning og ingen husdyrgødning.

Der er i ansøgningsskemaet foretaget en beregning af, hvad den årlige kvælstofudvaskning (nitratudvaskning) fra rodzonen ville have været, hvis udbringningsarealerne var blevet drevet som planteavsbrug uden tilførsel af husdyrgødning:

Efter-situation	Nitrat-udvaskning fra rodzonen Kg N/ha/år
Udvaskning svarende til et plantebrug	79,3
Merudvaskning fra husdyrbrug	-23,1

Det fremgår af beregningerne, at udvaskningen for et planteavsbrug er beregnet til 79,3 kg N/ha/år, hvilket er 23,1 kg N/ha/år højere end udvaskningen fra det ansøgte projekt.

Beregningerne bygger på, at ansøger har valgt som virkemiddel, at udbringningsarealerne drives økologisk med maksimalt 1,4 DE/ha/år (gennemsnit for bedriften).

På den baggrund vurderer Tønder Kommune, at nitratudvaskningen fra projektets udbringningsarealer i kumulation med andre planer og projekter, ikke er væsentlig for udpegningsgrundlaget for de internationale naturbeskyttelsesområder, som Lister Dyb i Vadehavet er omfattet af.

Tønder Kommune har ikke kendskab til andre nye kilder, der ikke stammer fra husdyrproduktionen, der har betydet en stigning i nitratudvaskningen i oplandet til Lister Dyb.

Sammenfattende vurdering:

Det vurderes, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter vil kunne medføre skade på det internationale naturbeskyttelsesområde Vadehavet som følge af kvælstofudvaskning fra udbringningsarealerne.

Der stilles fastholdelsesvilkår om økologisk drift og tilførte mængder af husdyrgødning og indhold af kvælstof i husdyrgødningen og i den forbindelse vilkår om dokumentation og egenkontrol.

4.5.3. Nitrat til grundvand

Husdyrlovgivningens beskyttelsesniveau i forhold til nitratudvaskningen til grundvand er rettet mod arealer beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder.

For områder der er udpeget som nitratfølsomme kan der være 3 situationer:

Situation 1: Der er foretaget zonerings (statslig kortlægning) af området samt udarbejdet en indsatsplan for området.

Situation 2: Der er hverken foretaget zonerings (statslig kortlægning) af området eller udarbejdet en indsatsplan for området.

Situation 3: Der er foretaget zonerings (statslig kortlægning) af området, men ikke udarbejdet en indsatsplan for området.

Husdyrbrugets udbringningsarealer er omfattet af situation 3. Her gælder det, at nitratudvaskningen ikke må stige, hvis udvaskningen overstiger 50 mg nitrat pr. liter i efter-situationen. Det skal endvidere vurderes konkret, om der skal stilles vilkår af hensyn til grundvandsbeskyttelsen. Der kan som udgangspunkt ikke stilles vilkår om en lavere udvaskning end niveauet for et planteavlbrug uden anvendelse af husdyrgødning, dog kan der skærpes til niveauet for nitratklasse 3 (halvt harmonitryk) i tilfælde af, at dette niveau er lavere end planteavlsniveauet.

Ca. 64,27 ha af det samlede areal til udbringning af husdyrgødning ligger inden for, hvad der betegnes som nitratfølsomme indvindingsområder.

Der er foretaget en beregning af nitratudvaskningen fra rodzonen fra de marker, der ligger helt eller delvist inden for nitratfølsomt indvindingsom-

råde. Beregningerne er foretaget i "fiktiv" skema nr. 88747¹. Beregningerne af nitratudvaskningen kan ses i tabellen nedenfor.

Beregningerne viser, at udvidelsen ikke vil medføre, at nitratudvaskningen fra rodzonen fra arealerne overstiger 50 mg nitrat/l. Endvidere fremgår det af beregningerne, at udvaskningen i ansøgt situation er lavere end niveauet for planteavl uden anvendelse af husdyrgødning og lavere end niveauet for nitratklasse 3.

Der stilles i godkendelsen ikke vilkår om sædskifte, da der er valgt referencesædskifte i både nuværende og ansøgt drift. Udvasningen til grundvand kan overholde de fastsatte krav som følge af økologisk drift af arealerne med maksimalt 1,4 DE/ha/år (gennemsnit for bedriften). Der stilles fastholdende vilkår herom i godkendelsen.

Arealer, der ikke ligger i nitratfølsomt indvindingsopland, vurderes at være robuste i forhold til nitratudvaskning. Vi vurderer, at godkendelsen med de stillede vilkår sikrer grundvandsinteresserne.

Nitratudvaskningsberegninger.

Mark nr.	Ansøgt udvaskning (mg nitrat/l)	Merbelastning (mg nitrat/l)	Udvasning svarende til et plantebrug (mg nitrat/l)	Udvasning svarende til nitratklasse 3 (mg nitrat/l)
40-0	39	-14	55	51
38-0	38	-14	53	50
39-0	38	-14	53	50
66-0	38	-14	53	50
67-0	38	-14	53	50
69-0	38	-14	53	50
70-0	38	-14	53	50
60-0	31	-11	43	40
61-0	31	-11	43	40
62-0	31	-11	43	40
63-0	31	-11	43	40
64-0	31	-11	43	40

4.5.4. Fosfor til Vadehavet

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau i forhold til fosforoverskud gælder for udbringningsarealer, der ligger inden for områder, der er udpeget som fosforklasse 1, 2 eller 3. Derudover må fosforoverskuddet ikke overstige det niveau, som fremkommer ved maksimalt lovligt harmonitryk.

Vadehavet er, især på baggrund af de fysiske forhold, vurderet til at tilhøre de mindre fosforfølsomme Natura 2000 vandområder. Derfor er størstedelen af arealerne i oplandet til Vadehavet udpeget som fosforklasse 0, og her gælder som udgangspunkt de generelle harmonikrav.

¹ Indholdet af N og P i husdyrgødningen beregnet i fiktiv skema nr. 88747 er på grund af ændringer i normtal ikke fuldstændigt identiske med indholdet anført i ansøgningskema 21825, der lå til grund for godkendelsen i 2015. Forskellene vurderes at være af underordnet betydning for nitratudvaskningsberegningerne i skema 88747.

Som beskrevet i miljøgodkendelsen fra 2015 er ingen af husdyrbrugets arealer beliggende i fosforklasse 1, 2 eller 3. Det fremgår af beregningerne i den aktuelle ansøgning om tillægsgodkendelse, at det beregnede fosforoverskud ikke overstiger det overskud, der kan beregnes ved fuldt harmonitryk, hvilket betyder, at kravet til fosforoverskud på arealerne er overholdt. Fosforoverskuddet ved ansøgt drift er beregnet til - 0,4 kg P/ha/år, dvs. omtrent balance mellem tilført og fraført fosfor.

Tønder Kommune finder ikke, at beskyttelsesniveauet i forhold til fosforoverskud skal skærpes, når det generelle fosforoverskud, beregnet i it-ansøgningssystemet, er overholdt. Dette er i overensstemmelse med NMKN's afgørelser på området.

Som beskrevet i godkendelsen fra 2015 omfatter arealerne ikke områder, der skråner i en sådan grad mod vandløb, at der er risiko for direkte belastning af Vadehavet gennem overfladeafstrømning af husdyrgødning.

Husdyrlovgivningens regulering af fosforudledningen til Vadehavet bygger på nyeste viden.

Sammenfattende vurderer vi fortsat, at projektet ikke gennem fosfortab fra arealerne vil kunne påvirke de arter og naturtyper, der indgår i udpegningsgrundlaget for Vadehavet.

4.6. ALTERNATIVE MULIGHEDER

Den ansøgte ændring af dyrehold sker i eksisterende bygninger og handler derfor om at udnytte de eksisterende rammer bedst muligt, og dermed fremtidssikre bedriften.

Vi vurderer, at husdyrbruget kan miljøgodkendes på baggrund af oplysninger om ønsket indretning og drift, derfor er der ikke brug for alternativer.

5 HØRINGER

Nabo- og partshøring

Tønder Kommune vurderer, at dem som skal partshøres i sagen er ansøger, ejere af jord der er med i projektet og ejere/lejere af bebyggelse der ligger inden for lugtkonsekvenszonen på 410 meter. De har derfor modtaget et brev om projektet og fået mulighed for at indsende bemærkninger.

Nabo- og øvrige parter har ikke haft bemærkninger til partshøringen.

Ansøger har i forbindelse med partshøringen ønsket at ændre virkemidlerne til opnåelse af BAT-niveauet for ammoniak. Ansøger har derfor efter partshøringen indsendt rettelser til beregning af BAT-niveauet, idet der i første omgang var indsendt en beregning med et fodertiltag der viste sig at være problematisk at opnå. Ansøger har i stedet valgt at overdække endnu en gyllebeholder, reducere indhold af råprotein i foderet til 160 g/kg tørstof samt valgt at køre en større mængde dybstrøelse direkte ud for at opnå BAT. Ændringerne vurderes at være af underordnet betydning for sagens parter og kræver derfor ikke fornyet partshøring.

Mens ansøgningen har været i partshøring, er der bekendtgjort kortlægning (zoner) af nitratfølsomme indvindingsområder i bl.a. Tønder Kommune. Kortlægningen berører det konkrete projekt, således er flere af udbringningsarealerne ikke længere beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde. Kortlægningen har medført, at beskyttelsesniveauet for nitrat til grundvand er ændret fra situation 2 til situation 3. Afsnittet om nitratudvaskning er tilrettet efter høringsperioden. Det vurderes, at ændringerne er af underordnet betydning og derfor ikke kræver en fornyet partshøring.

I ansøgningen, som ansøger indsendte inden partshøringen, var ingen af dyrene udegående. I ansøgningen, som er sendt ind efter partshøringen, er malkekøerne udegående 2 måneder om året, hvilket afspejler den faktiske drift ved økologisk husdyrproduktion.

De ovennævnte ændringer har medført ændringer i beregningerne, dette er rettet til i godkendelsen. Det vurderes, at ændringerne er af underordnet betydning, og derfor ikke kræver en fornyet partshøring.

6 KLAGEVEJLEDNING

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest onsdag den 22. juni 2016.

Du kan vælge at få denne afgørelse prøvet ved domstolen. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag afgørelsen er meddelt.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte, at ændre vilkårene i tilladelsen eller helt at ophæve tilladelsen. Hvis tilladelsen udnyttes inden klagefristens udløb – og inden en eventuel klage er afgjort af klagemyndigheden – sker udnyttelsen på virksomhedens ansvar.

7 BILAG

Bilag 1: Beliggenhedsplan

Bilag 2: Husdyrbrugets udbringningsarealer

Bilag 3: BAT-niveau fra husdyrgodkendelse.dk

Bilag 4: Beredskabsplan

Bilag 5: Kapacitetsopgørelse

Bilag 6.1: Ammoniaknedfald på natur- beregningspunkter

Bilag 6.2: Ammoniaknedfald på natur - beregningsresultater

Bilag 7: Landbrugets byggeblad - ensilageopbevaring

Bilag 8: Vilkår fra godkendelsen meddelt 24. april 2015

8 REFERENCER

¹ Lovbekendtgørelse nr. 868 af 3/7 2015 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, nr. 188 af 26. februar 2016

³ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 44 af 11. januar 2016

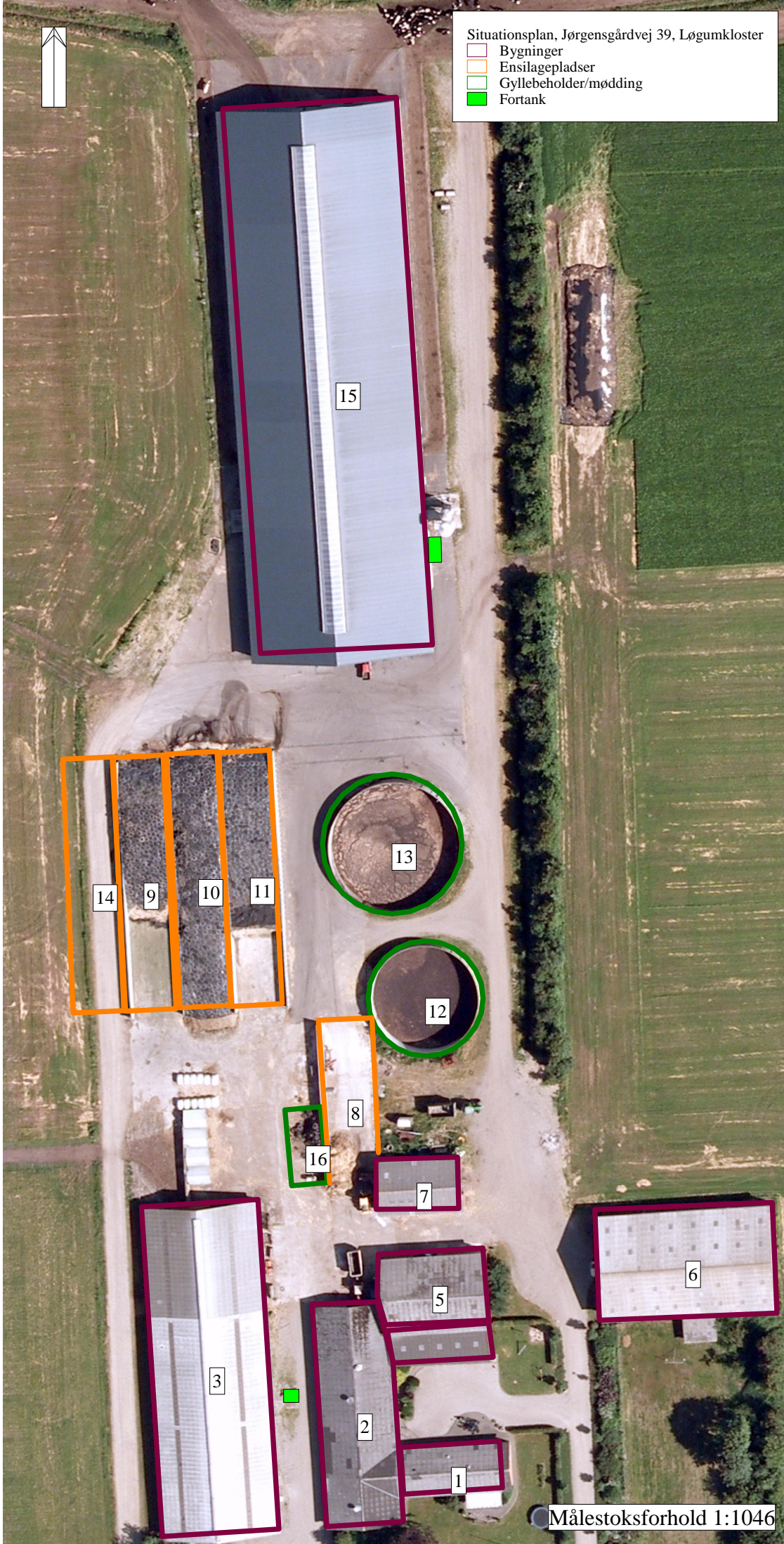
⁴ Lovbekendtgørelse nr. 1578 af 8/12 2015 om naturbeskyttelse med seneste ændringer.

⁵ Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug

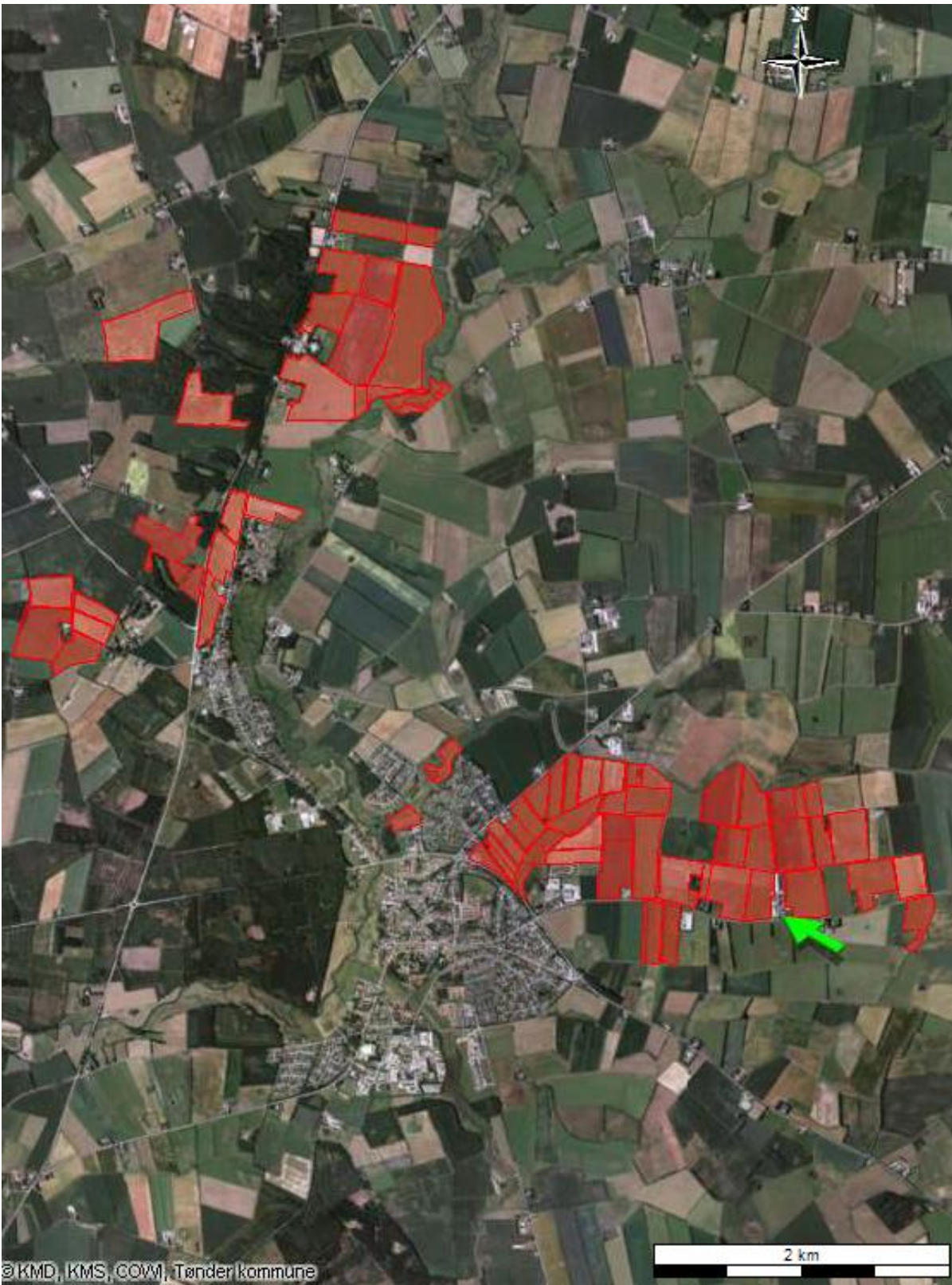
⁶ Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, udgivet af FMK, 2. udgave

⁷ Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1318 af 26. november 2015

- Situationsplan, Jørgensgårdvej 39, Løgumkloster
- Bygninger
 - Ensilagepladser
 - Gyllebeholder/mødding
 - Fortank

Målestoksforhold 1:1046

Udbringningsarealer – Jørgensgaardvej 39, 6240 Løgumkloster

BEMÆRK	Malkekøer (SDM)	Alle dyr i stalden - Ingen dyr på græs						Dyr på græs				05/06 norm for småkalve og tyrekalve		
		<-188 køer	189-563 køer	> 563 køer	<-188 køer	189-563 køer	> 563 køer	Måneder på græs	<-188 køer	189-563 køer	> 563 køer			
	Antal malkekøer i nye stalde	265	7,310	7,075	6,300	BAT niveau	1937,15	1874,89	1669,50	2	1614,29	1562,41	1391,25	
	Antal malkekøer i eksisterende stalde (ringkanal/bagskyl)	45	9,800	9,800	9,800	BAT niveau	441,00	441,00	441,00	2	367,50	367,50	367,50	
	Antal malkekøer i eksisterende stalde (linespil eller 5% lysning)	0	7,310	7,310	7,310	BAT niveau	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	
	Antal malkekøer på dybstrøelse	40	10,040	10,040	10,040		401,60	401,60	401,60	2	334,67	334,67	334,67	
	Antal køer i alt													
	Mælkeydelse	10120												
	Dyr pr DE	0,72												
	Antal nye DE med korrigeret mælkeydelse	366,31												
	Ungdyr (SDM)													
	Alder ind	20												
	Alder ud	25												
	Antal ungdyr i nye stalde	0	1,201	1,201	1,201	3,99 BAT niveau	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	
	Antal ungdyr i eksisterende stalde (ringkanal/bagskyl)	77	1,201	1,201	1,201	5,36 BAT niveau	495,50	495,50	495,50	0	495,50	495,50	495,50	
	Antal ungdyr i eksisterende stalde (linespil eller 5% lysning)	0	1,201	1,201	1,201	3,99 BAT niveau	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	
	Antal ungdyr på dybstrøelse	0					0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	
	Antal ungdyr på dybstrøelse med lang ædeplads på spalter	0					0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	
	Antal ungdyr i alt	77												
	Ungdyr (SDM)													
	Alder ind	25												
	Alder ud	26												
	Antal ungdyr i nye stalde	0	1,301	1,301	1,301	3,99 BAT niveau	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	
	Antal ungdyr i eksisterende stalde (ringkanal/bagskyl)	0	1,301	1,301	1,301	5,36 BAT niveau	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	
	Antal ungdyr i eksisterende stalde (linespil eller 5% lysning)	0	1,301	1,301	1,301	3,99 BAT niveau	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	
	Antal ungdyr på dybstrøelse	3	1,301	1,301	1,301	3,15	12,30	12,30	12,30	0	12,30	12,30	12,30	
	Antal ungdyr på dybstrøelse med lang ædeplads på spalter	0					0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	
	Antal ungdyr i alt	3												
	Ungdyr (SDM)													
	Alder ind	4												
	Alder ud	8												
	Antal ungdyr i nye stalde	0	0,646	0,646	0,646	3,99 BAT niveau	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	
	Antal ungdyr i eksisterende stalde (ringkanal/bagskyl)	53	0,646	0,646	0,646	5,36 BAT niveau	183,59	183,59	183,59	0	183,59	183,59	183,59	
	Antal ungdyr i eksisterende stalde (linespil eller 5% lysning)	0	0,646	0,646	0,646	3,99 BAT niveau	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	
	Antal ungdyr på dybstrøelse	0					0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	
	Antal ungdyr på dybstrøelse med lang ædeplads på spalter	0					0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	
	Antal ungdyr i alt	53												
	Småkalve (SDM)													
	Alder ind	0												
	Alder ud	2												
	Antal kalve i nye stalde	0	0,876	0,876	0,876	1,89	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,875 0,00
	Antal kalve i eksisterende stalde (ringkanal/bagskyl)	0	0,876	0,876	0,876	1,89	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,875 0,00
	Antal kalve på dybstrøelse	27	0,876	0,876	0,876	2,42	57,23	57,23	57,23	0	57,23	57,23	57,23	0,875 57,17
	Antal ungdyr i alt	27												
	Småkalve (SDM)													
	Alder ind	2												
	Alder ud	4												
	Antal kalve i nye stalde	0	0,999	0,999	0,999	1,89	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,998 0,00
	Antal kalve i eksisterende stalde (ringkanal/bagskyl)	0	0,999	0,999	0,999	1,89	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,998 0,00
	Antal kalve på dybstrøelse	27	0,999	0,999	0,999	2,42	65,27	65,27	65,27	0	65,27	65,27	65,27	0,998 65,24
	Antal ungdyr i alt	27												
	Tyrekalve indtil 220 kg (SDM)													
	Vægt ind	40												
	Vægt ud	60												
	Antal kalve i nye stalde	0	0,079	0,079	0,079		0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,079 0,00
	Antal kalve i eksisterende stalde (ringkanal/bagskyl)	0	0,079	0,079	0,079		0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,079 0,00
	Antal kalve på dybstrøelse	175	0,079	0,079	0,079	0,82	11,40	11,40	11,40	0	11,40	11,40	11,40	0,079 11,40
	Antal ungdyr i alt	175												
	Tyrekalve 220 kg til slagt (SDM)													
	Vægt ind	220												
	Vægt ud	440												
	Antal kalve i nye stalde	0	1,000	0,000	0,000	1,73	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	1,000 0,00
	Antal kalve i eksisterende stalde (ringkanal/bagskyl)	0	1,000	1,000	1,000		0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	1,000 0,00
	Antal kalve på dybstrøelse	0	1,000	1,000	1,000	1,73	0,00	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	1,000 0,00
	Antal ungdyr i alt	0												
	BAT-niveau						3605,03	3542,77	3337,38		3141,74	3089,86	2918,70	

Husk at farvelægge den kolonne, der bruges, så tredjemand kan gennemskue tallene

Beredskabsplan for

Hans Jørgen Andersen
Jørgensgårdvej 39
6240 Løgumkloster
Tlf. 74743799 mobilnr. 24417206

Udarbejdet den: 24. maj 2016

Indholdsfortegnelse:

Telefonnumre.....	4
Brand- og evakuering	5
Overløb af gylle.....	6
Kemikalie- og oliespild.....	7
Stophaner og hovedafbrydere.....	8
Strømsvigt	9
Transport af bekæmpelsesmidler	10

Udarbejdet under oplysninger af ejer

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm., og den skal udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i 2 eksemplarer:

- Kontoret i stalden.
- Kontoret i stuehuset.

Kortmateriale:

Bagerst er der oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

1. Mark- og drikkevandsboringer/brønde.
2. Kemikalielager(f.eks. bekæmpelsesmidler, handelsgødning, svovlsyre til forsuring m.v.).
3. Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede).
4. Drænbrønde/regnvandsbrønde/afløb.
5. Udløbspunkter til vandløb/jord fra dræn.
6. Slukningsmateriel og åndedrætsværn.
7. Afbrydere strøm, vand, anlæg og diverse pumper mm.
8. Trykflaskeoplæg af f.eks. Flaskegas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg m.v.
9. Flugtveje for dyr/frigørelse mm.

HUSK

Ved store uheld ring altid 112, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 112.

Efter f.eks. brand tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFON NUMRE

Nærmeste telefon står i Stuehus og har nr. 74743799

Miljømyndighederne	kontaktes på	74929292/112
Falck	kontaktes på	70102030
Brandvæsen	kontaktes på	112
Lægevagt	kontaktes på	70110707
Tandlægevagt	kontaktes på	70110707
Landboforening	kontaktes på	73202600
Dyrlæge	kontaktes på	74743409
Foderstof	kontaktes på	40162416
Elektriker	kontaktes på	40119093
Smeden	kontaktes på	74743439
VVS	kontaktes på	74777219
Ventilationsfirma	kontaktes på	75221000
Leverandør af EL	kontaktes på	70115000

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – RING 112 – OPLYS:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og at det er en gårdbrand.
- Er der tilskadekomne – hvor mange?
- Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget.

Kontakt ejeren, Hans Jørgen Andersen på tlf. 74743799 eller mobilnr 24417206.

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på kortbilag.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe med kortmateriale

Oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed.
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- _____
- _____

INSTRUKS VED OVERLØB AF GYLLE

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken – RING 112 – OPLYS:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra!
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud.
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun Miljømyndighederne.

Kontakt ejeren, Hans Jørgen Andersen på tlf. 74743799 eller mobilnr 24417206.

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 74929292.

Forsøg opdæmning for at undgå at gylle løber til drænbrønd. Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængigt af mængden af gylle. Er gyllen løbet til dræn, skal der laves en opdæmning af vandløbet med en bigballe (se kortbilag).

Hvis gyllen løber i vandløbet vil det påvirke [redacted] dambrug på [redacted].

Kontakt dambruger [redacted] på tlf. [redacted].

Medhjælper/fodermester Båhne på tlf. 60495318.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Halmballer findes i bygning 6

- _____
- _____
- _____

INSTRUKS TIL KEMIKALIE- OG OLIESPILD

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie – RING 112 – OPLYS:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra.
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud.
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevand.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren **Hans Jørgen Andersen** på tlf. **74743799** eller mobilnr **24417206**.

Kontaktmiljømyndighederne på tlf. **74929292**.

Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber til drænbrønd.
Opdæmning kan evt. foretages men jord, halmballer ol. afhængig af mængde og art.
Er f.eks. olie løbet til dræn kan man lave en opdæmning af vandløbet med en bigballe (se bilag).

Hvis mælk, kemikalier eller olie er løbet i vandløbet vil det påvirke dambrug på

Kontakt dambruger **_____** på tlf **_____** eller

Medhjælp/fodermester **Båhne** på tlf **60495318**

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- **Snittet halm findes i bygning 5.**

STOPHANER OG HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. er noteret på kortet over ejendommen.

Vand:

Hovedhanen sidder i bygning 15 i teknikrum **markeret 10.**(se bilag).

I **bygning 3 ungdyr**-stald sidder stophane i **teknikum markeret 10.**

I bygning 2 ungdyr-stald sidder stophane i teknikrum markeret 10.

Elektricitet:

- Hovedafbryder sidder i bygning 3 markeret 11. (se bilag).

El-tavle sidder ved: **bygning 15 i teknikrum markeret 11.**

Nye **10** ampere sikringer opbevares i bygning 15 i teknikrum

Nye **16** ampere sikringer opbevares i **bygning 15 i teknikrum**

Nye **24** ampere sikringer opbevares i **bygning 15 i teknikrum**

Der bruges automatsikringer.

Afbryder til **bygning 15** sidder ved **el-tavle** (se bilag).

INSTRUKS VED STRØMSVIGT

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se om nødoplukket er åben.

Begræns træk gener og varmeudvikling (overbrusning)

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper og lign.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til energiselskabet eller elektriker og forhør om varighed af udfaldet.

Eventuel iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (f.eks. køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre en ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal altid opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal altid opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende.

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit og med god belysning.
- Der skal forefindes et sugende materiale, f.eks. savsmuld, kattegrus og lign. til opsamling af evt. spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

Situationsplan, Jørgensgårdvej 39, Løgumkloster

- Bygninger
- Ensilagepladser
- Gyllebeholder/mødding
- Fortank

Målestoksforhold 1:1046

Kapacitetserklæring

Til brug i forbindelse med miljøansøgning

For

Hans Jørgen Andersen
Jørgensgårdvej 39
6240 Løgumkloster
Tlf

Af

Birgitte Madsen
Billundvej 3
6500 Vojens
Tlf: 73202600

Kapacitet for planlagt produktion

Gyllelagre	Kapacitet
1 Gyllebeholder	2000
2 Gyllebeholder	1500
3 Kanaler	1700
4 Lejet tank Lars Pedersen	800
5 Lejet tank Ove Mikkelsen	800
6 Beheoldere på Koldingvej 2	2000
7	
8	
9	
10	
Samlet gyllekapacitet i tons	8800

Lagre til fast gødning	Kapacitet
1	
2	
3	
4	
5	
Samlet kapacitet i tons	0

Evt. kommentarer:

Da ejendommen drives økologisk kommer køer og kvier på græs. Der er korrigeret for dette i de producerede mængder staldgødning.

Den udførte beregning er foretaget ud fra de officielle normtal for produktion af gødning. I praksis kan det på visse lokaliteter, af hensyn til en optimal udnyttelse af næringsstofferne og evt. fremtidige behov, være formålstmæssigt med en kapacitet, der overstiger de lovmæssige krav. Kontakt evt. din planteavlskonsulent for konkret vurdering.

Planlagt produktion

	Dyrehold	Antal	Normproduktion ton/år	Lager	
				Dybstrøelse	Gylle
1	Køer	304	15,205		4622,32
2	Kvier 20-25 mdr	77	3,865854839		297,6708226
3	Kvier 6-8 mdr	53	2,189154839		116,0252065
4					0
5					0
6					0
7					0
8					0
9					0
10					0
	Dyrehold til dybstrøelse				
1	Køer	46	7,95	365,7	
2	Kvier 0-6	54	1,89	102,06	
3	Kvier 25-26 mdr	3	7,183504147	21,55051244	
4	Tyre 40-60 kg	175	0,076235294	13,34117647	
5				0	
		Enheder	Normproduktion		
	Tilførsel af vand		ton/år		
1	Plansiloer	2400	0,7		1680
2	Kalvehytter mm	1886	0,7		1320
3					0
4					0
5					0

Opbevaringskapacitet

		Dybstrøelse	Gylle
Samlet tilledning til lagre	ton/år	502,6516889	8036,216029
Produktion pr. måned	ton	41,88764074	669,6846691
Opbevaringskapacitet	måneder	0	13,1

Ammoniaknedfald på natur- beregningspunkter

Ammoniaknedfald på natur – beregningsresultater

Nøgletal emission

Samlet emission fra stald og lager: 3.188,32 kgN/år

Meremission fra stald og lager: 1.502,75 kgN/år

Øversigt over naturpunkter

Navn	Kategori	Opretter	Kumulationen	Ruhed natur	Merdeposition [kgN]	Totaldeposition [kgN]
Kongens Mose og Draved Skov	1	Myndighed	To eller flere ejendomme	S	0,0	00
Kategori 2 - Hede	2	Myndighed	To eller flere ejendomme	S	0,0	00
Sørø	3	Ansøger	Nul ejendomme	Mk	+0,6	08
Kategori 3 Mose ved Løgumkloster Bæk	3	Myndighed	To eller flere ejendomme	S	0,0	00
Eng Sø	3	Ansøger	En ejendom	Bn	0,0	01
57 V	3	Ansøger	En ejendom	Bn	0,0	00
Vandhu13	3	Myndighed	En ejendom	S	+0,2	06
Vandhu14	3	Myndighed	En ejendom	S	+0,1	02
Vandhu15	3	Myndighed	En ejendom	S	0,0	01
Vandhu16	3	Myndighed	En ejendom	S	0,0	01
Vandhu17	3	Myndighed	En ejendom	S	0,0	01
Vandhu18	3	Myndighed	En ejendom	S	+0,2	05
Vandhu19	3	Myndighed	En ejendom	S	+0,3	06
Vandhu12	3	Myndighed	En ejendom	S	+0,3	05
Vandhu11	3	Myndighed	En ejendom	S	+0,7	10
Vandhu11	3	Myndighed	En ejendom	S	+0,1	03
Vandhu10	3	Myndighed	En ejendom	S	+0,2	04
Eng	3	Myndighed	En ejendom	Bn	0,0	01

Landbrugets Byggeblade

Bygninger • Teknik • Miljø

Udenomsfaciliteter

Ensilageopbevaring

Arkivnr. 103.09-01

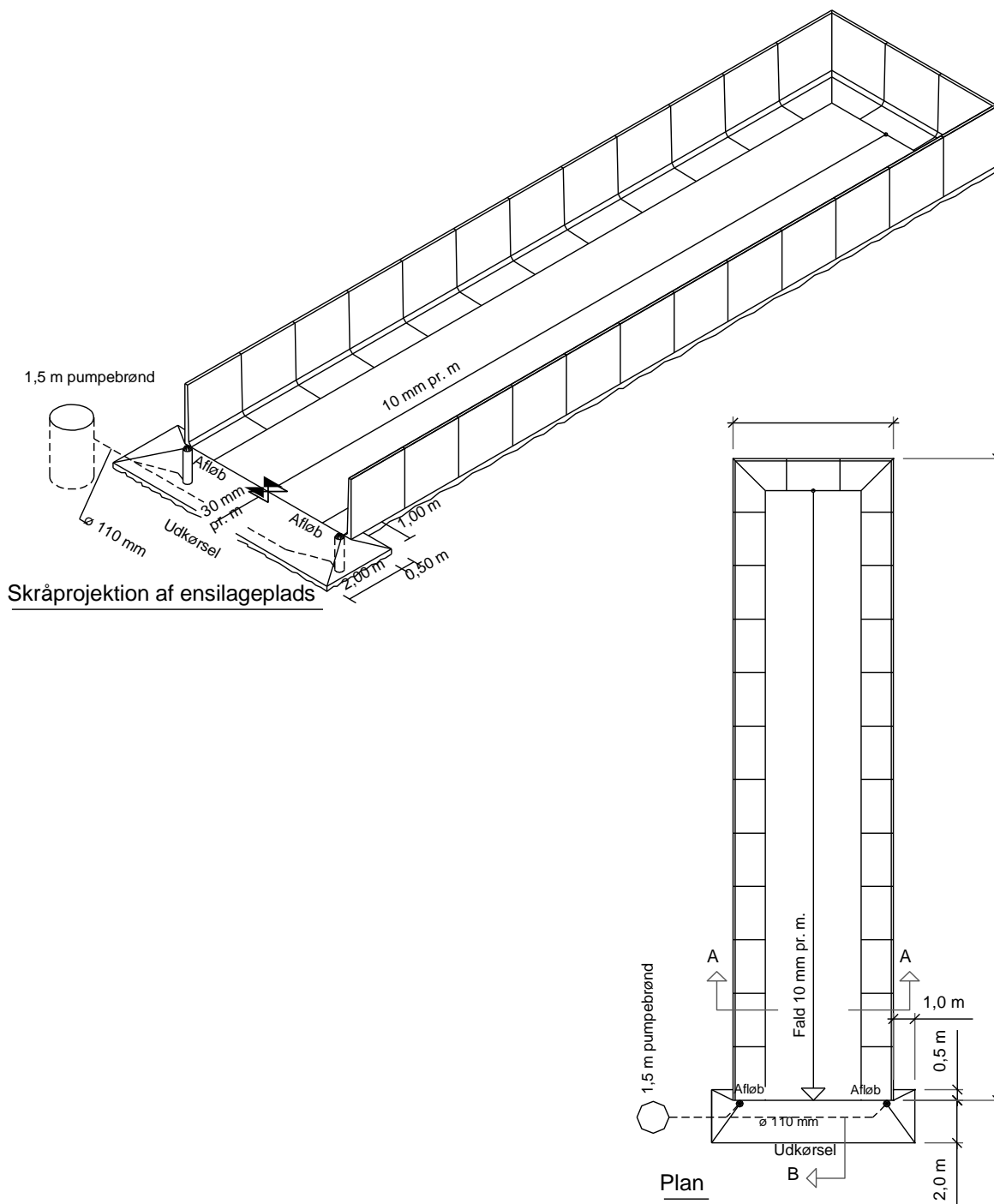
Udgivet Okt. 1986

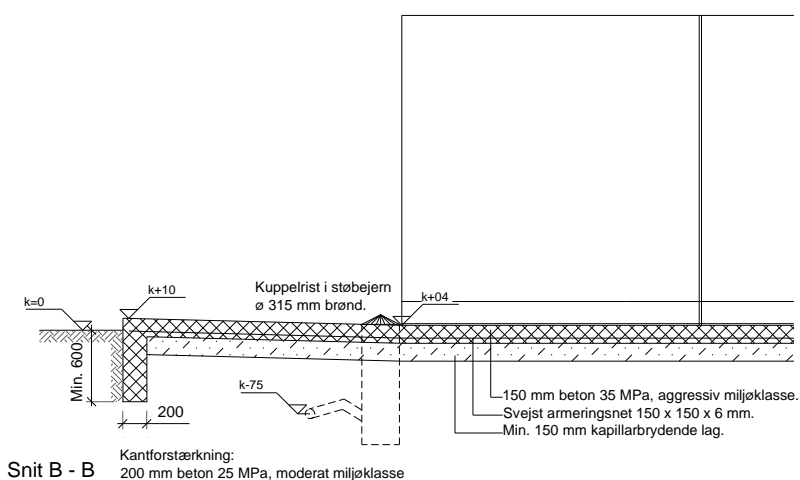
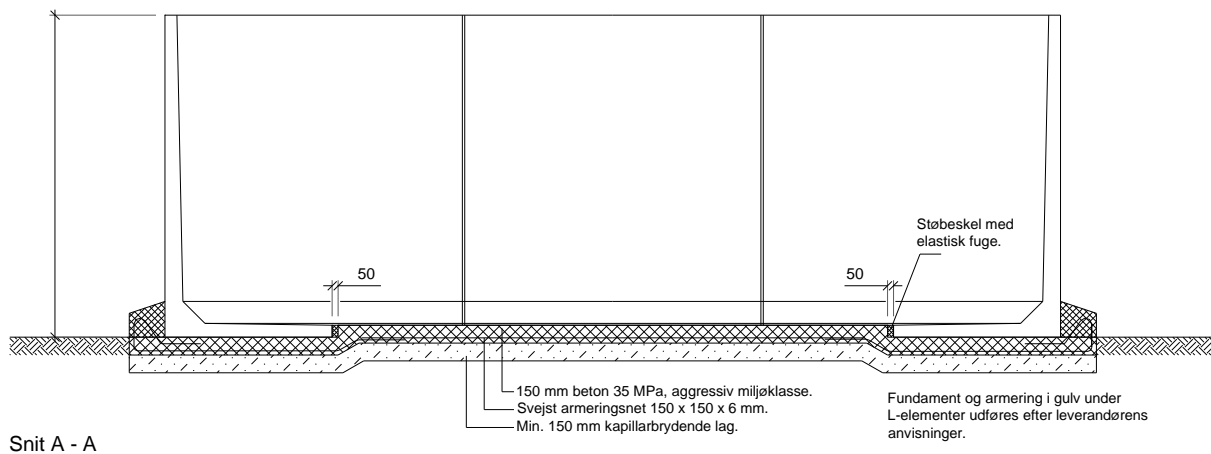
Ensilagesilo med afgrænsningsmur

Revideret August 2014

Side 1 af 4

Dette byggeblad giver, via principskitser, et bud på, hvorledes en ensilagesilo med afgrænsningsmur kan opføres.

Ensilagesilobunden skal ifølge Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, jævnfør Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., udføres af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt.

Bunden kan fx udføres i beton, som beskrevet i dette Byggeblad eller asfalt som beskrevet i Byggeblad 103.09-03 Bundkonstruktioner med asfalt.

Der skal etableres et hensigtsmæssigt afløbssystem der dimensioneres og udføres ifølge DS 432 Norm for afløbsinstallationer.

Arbejdets udførelse

Før anlæg af ensilagesilobunden fjernes muldjorden under hele pladsen og i en afstand af 1-2 m fra ensilagesilobundens ydergrænser. Herefter kan den nøjagtige afsætning af anlægget finde sted, og udgravningen til afløb og kantforstærkning udføres.

Afløb for ensilagesaft placeres som vist på tegning og føres til pumpebrønd og/eller ajlebeholder, gyllebeholder eller møddingssaftbeholder. Afløbsbrønde kan udføres af Ø 315 mm PVC brønde eller andre godkendte brønde. Kantforstærkning føres min. 600 mm under færdigt terræn og udføres af beton 25 MPa moderat miljøklasse. Herefter afrettes med groft sand til 150 mm under færdig konstruktion. Det kapillarbrydende lag udlægges og vibreres omhyggeligt, så senere sætning undgås.

Bundstøbning

Ensilagesilobunden samt randbelægning udføres med 150 mm beton 35 MPa, aggressiv miljøklasse. Ensilagesilobunden samt randbelægningen armeres med 150x150x6 mm svejst armeringsnet (karakteristisk trækbrudstyrke 550 MPa) placeret 40-50 mm fra bund, samt armering som vist på tegning.

Stødlængderne skal mindst være 300 mm. Stødene skal forskydes.

Ensilagesilobunden skal have 10 mm fald pr. meter mod afløb.

Randbelægningen ved udkørslen skal have 30 mm fald pr. meter mod afløb.

Afløbsbrønde afdækkes med støbejernsriste.

Ensilagesilobundens aktuelle hovedmål anføres i de enkelte tilfælde.

Der må ikke henlægges ensilage på randbelægningen.

Feltinddeling

Store betonflader vil revne som følge af svind, når betonen udtørres. Man kan formindske disse revnedannelser, hvis der i gulvet indlægges fuger (svindfuger), der inddeler gulvet i felter i passende størrelser. Feltstørrelser bør ikke overstige ca. 35 m², og den største sidelinie bør ikke overstige 6 m.

Svindfuger

Fugerne kan fremstiles ved at presse et formstykke, f.eks. et T-jern, ned i betonen, mens denne endnu er "frisk", men dog tilstrækkeligt afbundet til, at fugesiderne bliver stående når formstykket atter fjernes.

Udstøbning

Gulvet støbes mellem såkaldte ledere eller allerede støbte kanter og afrettes efter overkant, der angiver den færdige gulvoverflades højde. Man udstøber hver andet felt (bane), og når disse felter (baner) er tilstrækkeligt afhærdede, fungerer deres kanter som ledere ved udstøbning af de mellemliggende felter.

Betonen komprimeres (vibreres) for at undgå stenreder eller andre svage punkter og trækkes af med retholt (f.eks. med bjælkevibrator).

Efter afhærdningen af betonen udfyldes fugerne med asfalt.

Efterbehandling

Efter støbningen skal betonen beskyttes effektivt mod udtørring ved afdækning med plastfolie eller tilsvarende. Afdækningen udføres senest ½ time efter udstøbningen er foretaget. Plastfolien skal vedligeholdes og være effektiv i min. 8 dage.

Flader, der ikke kan afdækkes som angivet ovenfor, skal påføres en curingsmembran. Curingsmembranen skal ligeledes være påført senest ½ time efter støbning og være effektiv i min. 8 døgn. Der skal anvendes en voksbaseret curingsmembran, som skal have en effektivitet på mindst 75 %.

Curingsmidlet skal være tilsat en farvet indikator, således at påføringen kan kontrolleres visuelt. Curingsmidlet må ikke have skadelig eller retarderende virkning på betonens hærdning i overfladen. Curingsmidlet må ikke nedsætte evt. fugtisolering eller malings vedhæftning. Hvis dette krav ikke kan opfyldes skal curingsmidlet fjernes effektivt fra betonoverfladen. Der må ikke anvendes curingsmembran på støbeskel.

Landbrugets Byggeblade

Bygninger • Teknik • Miljø

Udenomsfaciliteter

Ensilageopbevaring

Arkivnr. 103.09-02

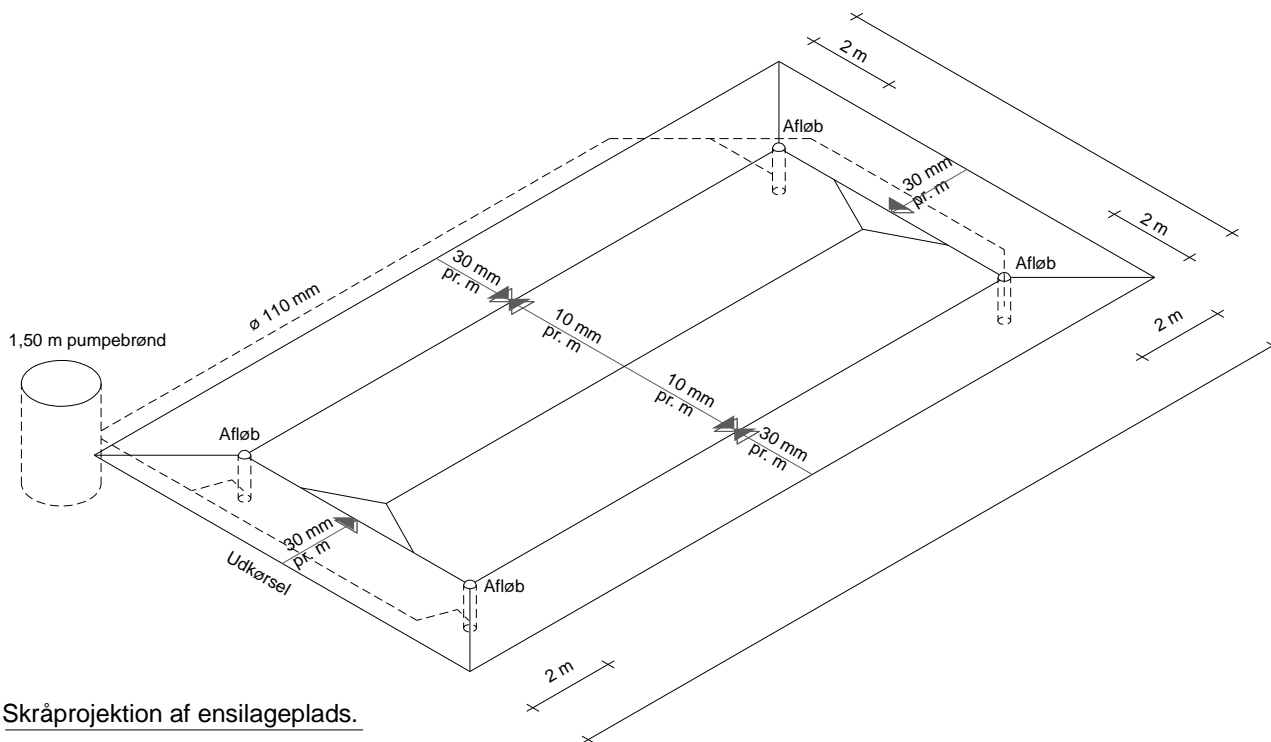
Udgivet Okt. 1986

Ensilageplads

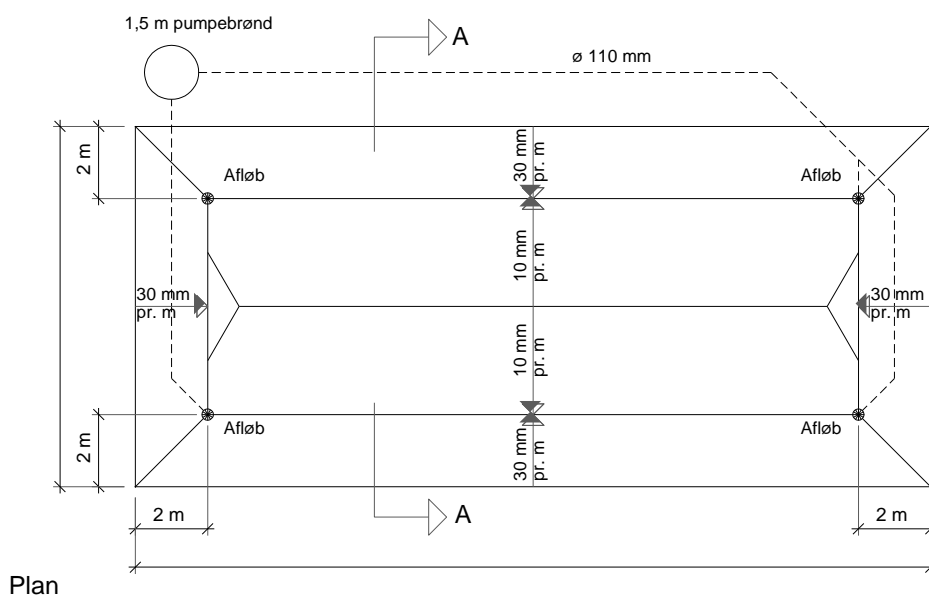
Revideret August.2014

Side 1 af 3

Dette byggeblad giver, via principskitser, et bud på, hvorledes en ensilageplads kan opføres.

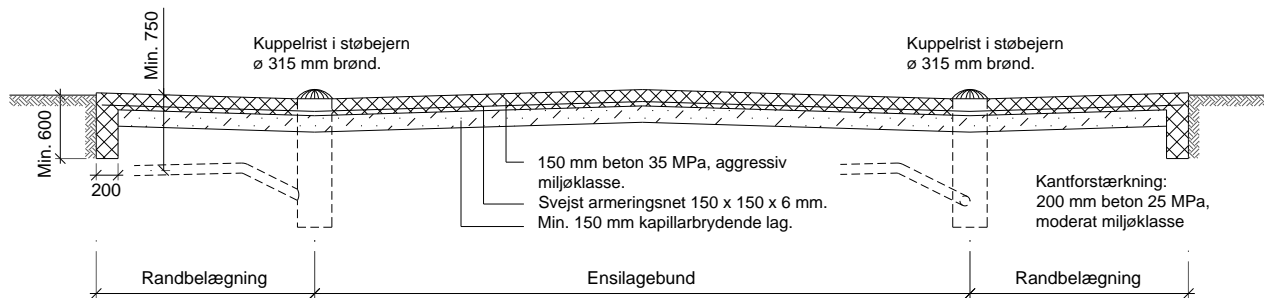

Skråprojektion af ensilageplads.

Plan

Snit A - A

Ensilagesilobunden skal ifølge Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, jævnfør Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., udføres af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt.

Bunden kan fx udføres i beton, som beskrevet i dette Byggeblad eller asfalt som beskrevet i Byggeblad 103.09-03 Bundkonstruktioner med asfalt.

Der skal etableres et hensigtsmæssigt afløbssystem der dimensioneres og udføres ifølge DS 432 Norm for afløbsinstallationer.

Arbejdets udførelse

Før anlæg af ensilagepladsbunden fjernes muldjorden under hele pladsen og i en afstand af 1-2 m fra ensilagepladsbundens ydergrænser. Herefter kan den nøjagtige afsætning af anlægget finde sted, og udgravningen til afløb og fundamenter udføres.

Afløb for ensilagesaft placeres som vist på tegning og føres til pumpebrønd og/eller ajlebeholder, gyllebeholder eller møddingssaftbeholder.

Afløbsbrønde kan udføres af Ø 315 mm PVC brønde eller andre godkendte brønde.

Kantforstærkning føres min. 600 mm under færdigt terræn og udføres af beton 25 MPa moderat miljøklasse.

Herefter afrettes med groft sand til 150 mm under færdig konstruktion. Det kapillarbrydende lag udlægges, og vibreres omhyggeligt, så senere sætning undgås.

Bundstøbning

Ensilagepladsbunden samt randbelægning udføres med 150 mm beton 35 MPa, aggressiv miljøklasse.

Ensilagepladsbunden samt randbelægningen armeres med 150x150x6 mm svejset armeringsnet (karakteristisk trækbrudstyrke 550 MPa), placeret 40-50 mm fra bund.

Stødlængderne skal mindst være 300 mm. Stødene skal forskydes.

Ensilagepladsbunden og skal have 10 mm fald pr. meter mod afløb. Randbelægningen skal have 30 mm fald pr. meter mod afløb.

Afløbsbrønde afdækkes med støbejernsriste.

Ensilagepladsbundens aktuelle hovedmål anføres i de enkelte tilfælde.

Der må ikke henlægges ensilage på randbelægningen (randzonen).

Feltinddeling

Store betonflader vil revne som følge af svind, når betonen udtørres. Man kan formindske disse revnedannelser, hvis der i gulvet indlægges fuger (svindfuger), der inddeler gulvet i felter i passende størrelser. Feltstørrelser bør ikke overstige ca. 35 m², og den største sidelinie bør ikke overstige 6 m.

Svindfuger

Fugerne kan fremstiles ved at presse et formstykke, f.eks. et T-jern, ned i betonen, mens denne endnu er "frisk", men dog tilstrækkeligt afbundet til, at fugesiderne bliver stående når formstykket atter fjernes.

Udstøbning

Gulvet støbes mellem såkaldte ledere eller allerede støbte kanter og afrettes efter overkant, der angiver den færdige gulvoverflades højde. Man udstøber hver andet flet (bane), og når disse felter (baner) er tilstrækkeligt afhædede, fungerer deres kanter som ledere ved udstøbning af de mellemliggende felter.

Betonen komprimeres (vibreres) for at undgå stenreder eller andre svage punkter og trækkes af med retholt (f.eks. med bjælkevibrator).

Efter afhærdningen af betonen udfyldes fugerne med asfalt.

Efterbehandling

Efter støbningen skal betonen beskyttes effektivt mod udtørring ved afdækning med plastfolie eller tilsvarende. Afdækningen udføres senest ½ time efter udstøbningen er foretaget. Plastfolien skal vedligeholdes og være effektiv i min. 8 dage.

Flader, der ikke kan afdækkes som angivet ovenfor, skal påføres en curingsmembran. Curingsmembranen skal ligeledes være påført senest ½ time efter støbning og være effektiv i min. 8 døgn. Der skal anvendes en voksbaseret curingsmembran, som skal have en effektivitet på mindst 75 %.

Curingsmidlet skal være tilsat en farvet indikator, således at påføringen kan kontrolleres visuelt. Curingsmidlet må ikke have skadelig eller retarderende virkning på betonens hærdning i overfladen. Curingsmidlet må ikke nedsætte evt. fugtisolering eller malings vedhæftning. Hvis dette krav ikke kan opfyldes skal curingsmidlet fjernes effektivt fra betonoverfladen. Der må ikke anvendes curingsmembran på støbeskel.

Hvis mindre stenreder og tilsvarende mangler forekommer, skal hullerne repareres med cementmørtel i forholdet 1:3 tilsat klæbeforbedrer.

Overfladebehandling/vedligeholdelse

Ensilagepladsbunden bør beskyttes med en overfladebehandling, som ikke må foretages før betonen er mindst 14 dage gammel. Betonfladerne behandles fx 2 gange med asfalt eller lign.

Overfladebehandlingen kontrolleres en gang årligt, når siloen er tom, og evt. skader på betonen fra påkørsel med frontlæsser eller lignende repareres, inden man påbegynder ensileringen igen.

Henvisninger

- [Miljøministeriet, Miljøstyrelsen; Bekendtgørelse nr. 853 af 30. juni 2014, Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.](#)
- [Byggeblad 103.09-03 Bundkonstruktioner med asfalt](#)

Landbrugets Byggeblade

Bygninger • Teknik • Miljø

Udenomsfaciliteter

Ensilageopbevaring

Arkivnr. 103.09-06

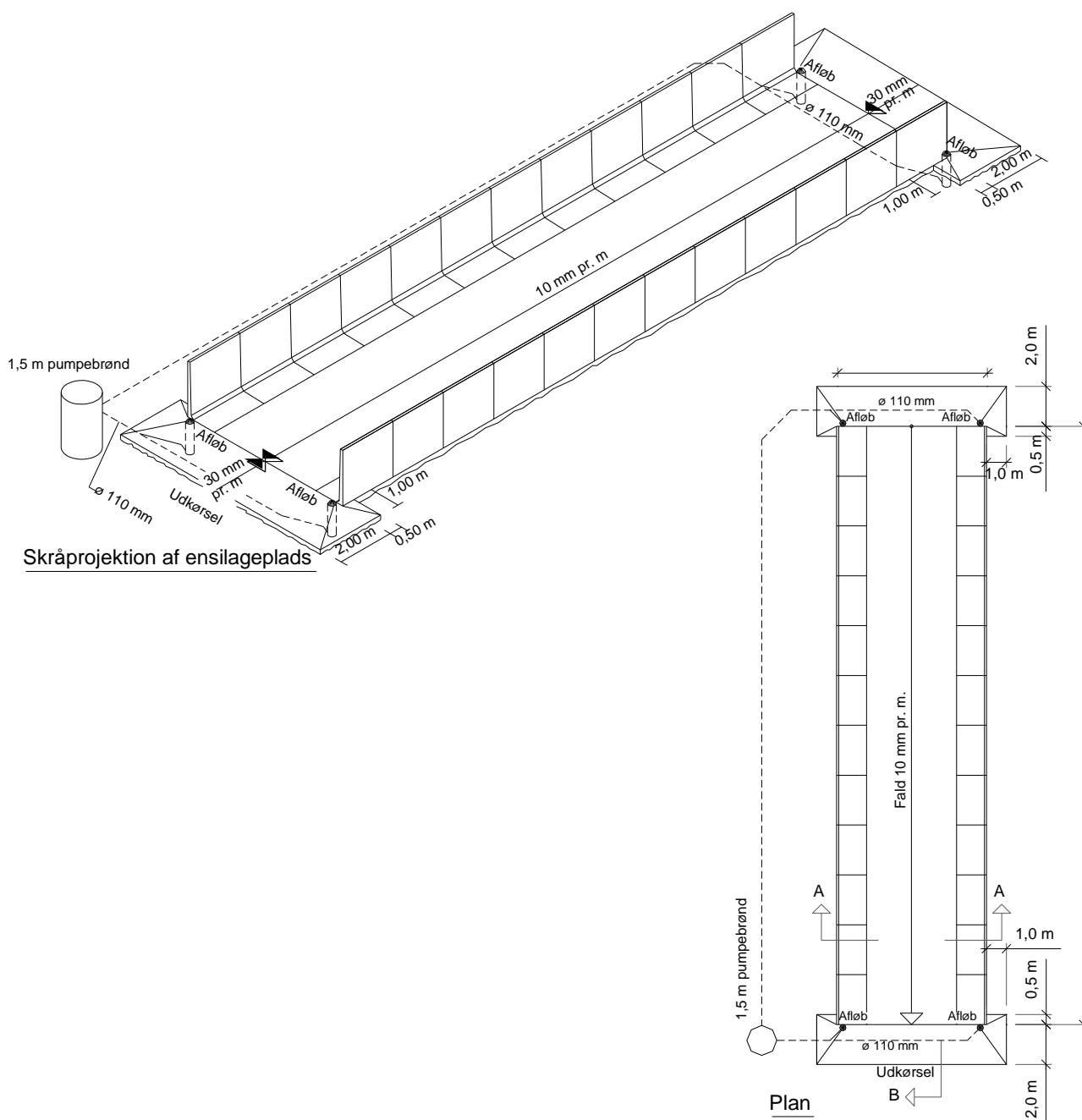
Udgivet August 2014

Ensilagesilo med afgrænsningsmur åben i begge ender

Revideret

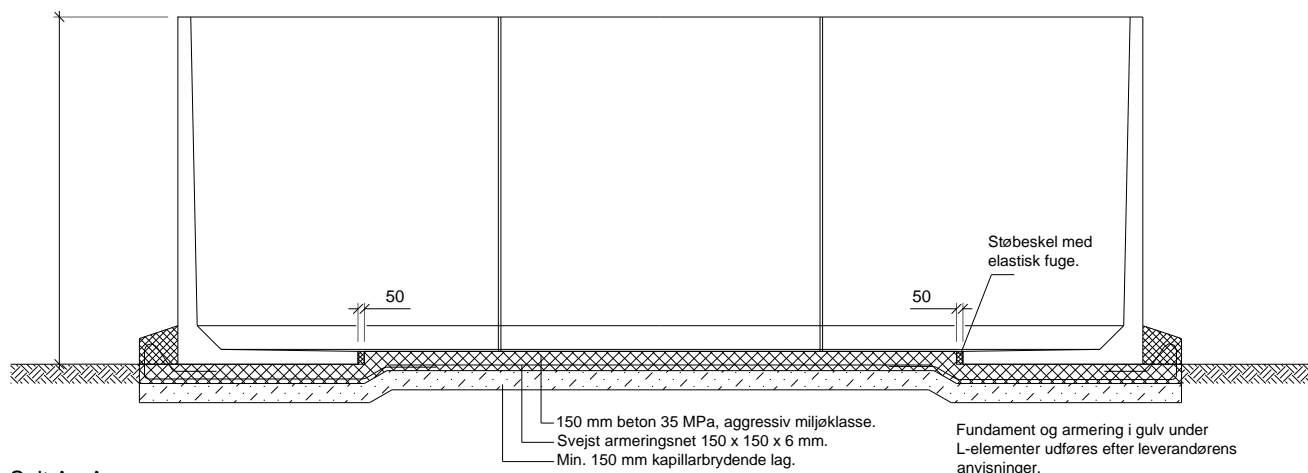
Side 1 af 4

Dette byggeblad giver, via principskitser, et bud på, hvorledes en ensilagesilo med afgrænsningsmur kan opføres.

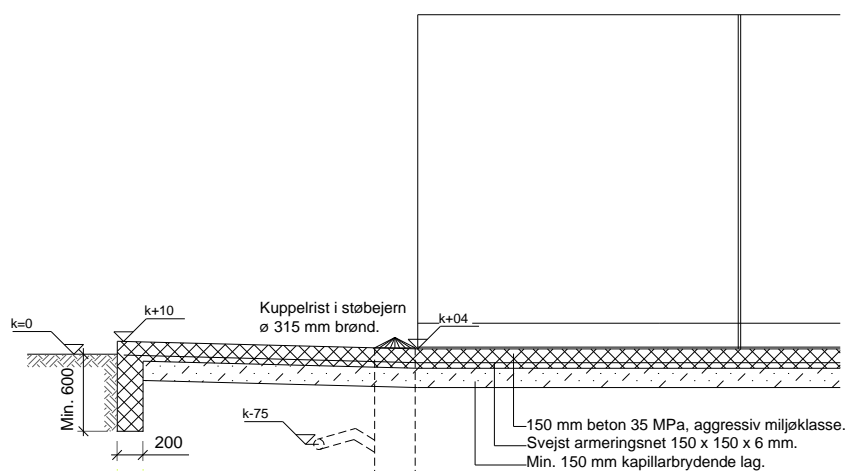

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Kvæg

Snit A - A

Snit B - B

Ensilagesilobunden skal ifølge Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, jævnfør Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., udføres af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt.

Bunden kan fx udføres i beton, som beskrevet i dette Byggeblad eller asfalt som beskrevet i Byggeblad 103.09-03 Bundkonstruktioner med asfalt.

Der skal etableres et hensigtsmæssigt afløbssystem der dimensioneres og udføres ifølge DS 432 Norm for afløbsinstallationer.

Arbejdets udførelse

Før anlæg af ensilagesilobunden fjernes muldjorden under hele pladsen og i en afstand af 1-2 m fra ensilagesilobundens ydergrænser. Herefter kan den nøjagtige afsætning af anlægget finde sted, og udgravningen til afløb og kantforstærkning udføres.

Afløb for ensilagesaft placeres som vist på tegning og føres til pumpebrønd og/eller ajlebeholder, gyllebeholder eller møddingssaftbeholder. Afløbsbrønde kan udføres af Ø 315 mm PVC brønde eller andre godkendte brønde. kantforstærkning føres min. 600 mm under færdigt terræn og udføres af beton 25 MPa moderat miljøklasse. Herefter afrettes med groft sand til 150 mm under færdig konstruktion. Det kapillarbrydende lag udlægges og vibreres omhyggeligt, så senere sætning undgås.

Bundstøbning

Ensilagesilobunden samt randbelægning udføres med 150 mm beton 35 MPa, aggressiv miljøklasse. Ensilagesilobunden samt randbelægningen armeres med 150x150x6 mm svejst armeringsnet (karakteristisk trækbrudstyrke 550 MPa) placeret 40-50 mm fra bund, samt armering som vist på tegning.

Stødlængderne skal mindst være 300 mm. Stødene skal forskydes.

Ensilagesilobunden skal have 10 mm fald pr. meter mod afløb.

Randbelægningen ved udkørslen skal have 30 mm fald pr. meter mod afløb.

Afløbsbrønde afdækkes med støbejernsriste.

Ensilagesilobundens aktuelle hovedmål anføres i de enkelte tilfælde.

Der må ikke henlægges ensilage på randbelægningen.

Feltinddeling

Store betonflader vil revne som følge af svind, når betonen udtørres. Man kan formindske disse revnedannelser, hvis der i gulvet indlægges fuger (svindfuger), der inddeler gulvet i felter i passende størrelser. Feltstørrelser bør ikke overstige ca. 35 m², og den største sidelinie bør ikke overstige 6 m.

Svindfuger

Fugerne kan fremstiles ved at presse et formstykke, f.eks. et T-jern, ned i betonen, mens denne endnu er "frisk", men dog tilstrækkeligt afbundet til, at fugesiderne bliver stående når formstykket atter fjernes.

Udstøbning

Gulvet støbes mellem såkaldte ledere eller allerede støbte kanter og afrettes efter overkant, der angiver den færdige gulvoverflades højde. Man udstøber hver andet felt (bane), og når disse felter (baner) er tilstrækkeligt afhærdede, fungerer deres kanter som ledere ved udstøbning af de mellemliggende felter.

Betonen komprimeres (vibreres) for at undgå stenreder eller andre svage punkter og trækkes af med retholt (f.eks. med bjælkevibrator).

Efter afhærdningen af betonen udfyldes fugerne med asfalt.

Efterbehandling

Efter støbningen skal betonen beskyttes effektivt mod udtørring ved afdækning med plastfolie eller tilsvarende. Afdækningen udføres senest ½ time efter udstøbningen er foretaget. Plastfolien skal vedligeholdes og være effektiv i min. 8 dage.

Flader, der ikke kan afdækkes som angivet ovenfor, skal påføres en curingsmembran. Curingsmembranen skal ligeledes være påført senest ½ time efter støbning og være effektiv i min. 8 døgn. Der skal anvendes en voksbaseret curingsmembran, som skal have en effektivitet på mindst 75 %.

Curingsmidlet skal være tilsat en farvet indikator, således at påføringen kan kontrolleres visuelt. Curingsmidlet må ikke have skadelig eller retarderende virkning på betonens hærdning i overfladen. Curingsmidlet må ikke nedsætte evt. fugtisolering eller malings vedhæftning. Hvis dette krav ikke kan opfyldes skal curingsmidlet fjernes effektivt fra betonoverfladen. Der må ikke anvendes curingsmembran på støbeskel.

Hvis mindre stenreder og tilsvarende mangler forekommer, skal hullerne repareres med cementmørtel i forholdet 1:3 tilsat klæbeforbedrer.

Overfladebehandling/vedligeholdelse

Ensilagesilobunden bør beskyttes med en overfladebehandling, som ikke må foretages før betonen er mindst 14 dage gammel. Betonfladerne behandles fx 2 gange med asfalt eller lign. produkt.

Overfladebehandlingen kontrolleres en gang årligt, når siloen er tom, og evt. skader på betonen fra påkørsel med frontlæsser eller lignende repareres, inden man påbegynder ensileringen igen.

Henvisninger

- [Miljøministeriet, Miljøstyrelsen; Bekendtgørelse nr. 853 af 30. juni 2014, Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrhold, ensilage m.v.](#)
- [Byggeblad 103.09-03 Bundkonstruktioner med asfalt](#)

3 VILKÅR

Godkendelse meddelt i april 2015 – vilkår markeret med gult udgår.

Miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår:

3.1. GRUNDFORHOLD

3.1.1. Generelle forhold

3.1.1.1. Husdyrbruget har tilladelse til et dyrehold på 299 årskøer (tung race, mælkeydelse 9000 kg EKM), 43 småkalve (0-4 mdr.), 44 småkvier (4-8 mdr.), 63 kvier (20-26 mdr.) samt 142 tyrekalve (40-60 kg), i alt svarende til 458,62 DE. Det tillades, at fordelingen mellem årskøer, opdræt og tyrekalve varierer med højst 10 % inden for de maksimale 458,62 DE.

Dyrene skal opstaldes som anført i tabellen:

StaldID	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Antal	DE	Mdr. på græs
ST-67103	Stald til småkalve (bygning 2)	Sengestald med spalter	Kviekalve 4-7 mdr., tung race	33	10,39	3
		Sengestald med spalter	Kvier 7-8 mdr., tung race	11	3,83	5
ST-67110	Kviestald (tidligere kostald) (bygning 3)	Sengestald med spalter	Kvier 20-25,75 mdr., tung race	60	36,43	5
ST-67105	Ny kostald (bygning 15)	Sengestald med spalter	Malkekøer, Tung race	263	345,87	5
ST-67106	Fælles hytter (bygning 4)	Dybstrøelse (hele arealet)	Småkalve 0,25-2 mdr., tung race	19	4,54	0
ST-67107	Kalvehytter (bygning 4)	Dybstrøelse (hele arealet)	Småkalve 0-0,25 mdr., tung race	2	0,44	0
		Dybstrøelse (hele arealet)	Tyrekalve 40-60 kg, Tung race	142	1,86	0
ST-67108	Dybstrøelse i ny stald (bygning 15)	Dybstrøelse (hele arealet)	Malkekøer, Tung race	4	5,26	0
		Dybstrøelse (hele arealet)	Kvier 25,75-26 mdr., tung race	3	1,97	0
ST-67109	Småkalve 2-4 mdr. (bygning 3)	Dybstrøelse (hele arealet)	Småkalve 2-4 mdr., tung race	22	5,94	0
ST-67110	Kviestald med goldkøer (tidligere kostald) (bygning 3)	Sengestald med spalter	Malkekøer, tung race	32	42,08	5
i alt					458,62	

Der tillades afvigelser i afgangsalder for småkalve og kvier/stude, så længe det maksimale antal DE pr. staldafsnit ikke overskrides.

- 3.1.1.2. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet.
- 3.1.1.3. Der meddeles dispensation fra afstandskravet på 15 m til vandløb for den nye stald, som ligger mindre en 15 m fra rørlagt vandløb. Afstanden fra den nye stald (bygning 15) til vandløb skal være minimum 8 meter. Ledning til pumpning af gylle fra stald til gyllebeholdere skal udenfor bygningen være placeret minimum 15 m fra vandløb.
- 3.1.1.4. Et eksemplar af godkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift. Herudover skal driftspersonalet til enhver tid være gjort bekendt med miljøgodkendelsens indhold og betingelser.

3.2. HUSDYRBRUGETS ANLÆG

3.2.1. Stalde og anlæg

- 3.2.1.1. Ensilagepladsen skal etableres i overensstemmelse med Landbrugets Byggeblad nr. 103.09-01/02.
- 3.2.1.2. Den store gyllebeholder på 2000 m³, bygning nr. 13, skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
- 3.2.1.3. Gyllebeholderen skal være overdækket med fast overdækning senest 3 måneder efter at denne afgørelse er meddelt.
- 3.2.1.4. På staldarealer med dybstrøelse skal der bruges rigeligt med strøelse, samt foregå en passende udskiftning af strøelse, således at der sikres en tør overflade på gødningsmåtten.

3.2.2. Landskabelige hensyn

- 3.2.2.1. Den nye kostald, bygning 15, og den nye plansilo skal opføres i ikke-reflekterende materialer og afdæmpede farver, der svarer til farverne på de eksisterende bygninger og anlæg.
- 3.2.2.2. Eksisterende beplantning øst for gyllebeholdere og den nye kostald (bygning 15) skal bibeholdes. Beplantningen skal vedligeholdes.

3.2.3. Energiforbrug

- 3.2.3.1. Anlæg der er særligt energiforbrugende, f.eks. mælkekøleanlæg og ventilator i småkalvestald (bygning 2), skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt. Nævnte skal fremgå af egenkontrol-journalen.

3.2.4. **Vandforbrug**

3.2.4.1. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at vandforbrug og vandspild minimeres.

3.2.5. **Døde dyr**

3.2.5.1. Døde dyr skal opbevares øst for plansilo nr. 8, som angivet i bilag 1.

3.2.6. **Affald**

3.2.6.1. Hvis der opbevares spildolie og andet flydende farligt affald, skal det opbevares indendørs i beholdere der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Beholderne skal stå i en spildbakke, hævet på en rist. Spildbakken skal kunne indeholde volumen af den største beholder, der opbevares i spildbakken.

3.2.6.2. Hvis der opbevares fast farligt affald skal det opbevares indendørs på fast og tæt bund.

3.2.7. **Management og egenkontrol**

3.2.7.1. Der skal føres driftsjournal over følgende aktiviteter:

- Dyreholdets størrelse (årsproduktion).
- Udegående dyr, jf. vilkår 3.2.8.1 - 3.2.8.2.
- Forbrug af el, vand og brændstof.
- Vedligeholdelse af ventilationsanlæg, jf. vilkår 3.2.3.1.
- Service på mælkekøleanlæg, jf. vilkår 3.2.3.1.
- Placering af markstakke (ensilage), jf. vilkår 3.3.9.1 - 3.3.9.2.
- Skader på teltoverdækning på gyllebeholder, jf. vilkår 3.3.1.7.
- Kontrol af rørsamlinger og rørføringer til gylle, jf. vilkår 3.3.1.10.
- Drift af skrabere, jf. vilkår 3.3.12.1 - 3.3.12.8.
- Foder, jf. vilkår 3.3.10.3 - 3.3.10.7.
- Gødningsaftaler og forpagtningsaftaler, jf. vilkår 3.5.1.6.

3.2.7.2. Oplysningerne skal gemmes i minimum 5 år.

3.2.8. Dyrehold

3.2.8.1. Dyrene skal være udegående i mindst det antal måneder om året, som fremgår af nedenstående tabel:

Nr.	Staldafsnit	Dyr	Antal	DE	Mdr. på græs
ST-67103	Bygning 2	Kviekalve 4-7 mdr., tung race	33	10,39	3
	Stald til småkalve (2b)	Kvier 7-8 mdr., tung race	11	3,83	5
ST-67105	Bygning 15 Ny kostald	Malkekøer, Tung race	263	345,87	5
ST-67106	Fælles hytter	Småkalve 0,25-2 mdr., tung race	19	4,54	0
ST-67107	Kalvehytter	Småkalve 0-0,25 mdr., tung race	2	0,44	0
		Tyrekalve 40-60 kg, Tung race	142	1,86	0
ST-67108	Bygning 15	Malkekøer, Tung race	4	5,26	0
	Dybstrøelse i ny stald	Kvier 25,75-26 mdr., tung race	3	1,97	0
ST-67109	Bygning 3 Småkalve 2-4 mdr.	Småkalve 2-4 mdr., tung race	22	5,94	0
ST-67110	Bygning 3 Kviestald (tidligere kostald)	Kvier 20-25,75 mdr., tung race	60	36,43	5
ST-67110	Bygning 3 Kviestald med goldkøer (tidligere kostald)	Malkekøer, tung race	32	42,08	5

Egenkontrol

3.2.8.2. Driftsjournalen skal indeholde oplysninger og dokumentation for:

- Antal udegående dyr samt hvilke dyr der går ude, og i hvilken periode de har gået ude inden for det seneste år.

3.3. FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

3.3.1. Gødningsopbevaring og -håndtering

- 3.3.1.1. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle.
- 3.3.1.2. Gyllebeholderen skal være under opsyn ved overpumpning af gylle fra stald til gyllebeholder.
- 3.3.1.3. Transport af husdyrgødning skal ske på en sådan måde, at så få beboelser som muligt påføres gener.
- 3.3.1.4. Der må ikke transporteres gylle og anden husdyrgødning til eller fra ejendommen på lørdage samt søn- og helligdage.
- 3.3.1.5. Påfyldning af gyllevogne og evt. tømning af gylle i anden beholder, skal foregå under opsyn og hvis der forekommer spild, skal det straks opsamles.
- 3.3.1.6. Åbning af teltdugen på den store gyllebeholder (2000 m³), bygning nr. 13, må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- 3.3.1.7. Skader på teltoverdækningen skal reparerer inden for en uge efter skadens opståen. Såfremt en skade ikke kan reparerer inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

Egenkontrol

- 3.3.1.8. Der skal føres en logbog for den store gyllebeholder, bygning nr. 13, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 3.3.1.9. Der skal foretages kontrol af rørsamlinger og rørføringer til gylletransport mindst hvert 10. år samtidig med beholderkontrollen. Kontrollen skal foretages af en autoriseret kloakmester.

3.3.2. Spildevand

- 3.3.2.1. Al vask af maskiner, redskaber og transportvogne med synlige gødningsrester på, skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder, alternativt på marker med en gødningsnorm.

3.3.3. Driftsforstyrrelser og uheld

- 3.3.3.1. Der skal ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, straks ske alarmering til alarmcentralen på telefon 112, og igangsættes

afværgeforanstaltninger, der kan begrænse forureningen af omgivelserne mest muligt.

- 3.3.3.2. Der skal udarbejdes en beredskabsplan. Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:
- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen.
 - Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan.
 - Bilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
 - En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
- 3.3.3.3. Beredskabsplanen skal senest ved ibrugtagning af godkendelsen være accepteret/godkendt af miljømyndigheden.

3.3.4. **Støj**

- 3.3.4.1. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbrugets bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må i ikke overstige følgende værdier, målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen:

	Kl.	Midlingstiden	dB(A)
Mandag-fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	7 timer	55
Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

- 3.3.4.2. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A). Ved ekstern støjbelastning menes støj hidrørende fra husdyrbruget staldventilation, vakuumpumpe og andre faste installationer, gyllepumper/omrørere, foderblanding, fejmaskine o. lign. samt foder- og mælketransporter. Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

3.3.5. **Skadedyr**

- 3.3.5.1. Der skal overalt på husdyrbruget udføres og dokumenteres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium.
- 3.3.5.2. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester.

3.3.6. **Kemikalier og pesticider**

- 3.3.6.1. Kemikalier, herunder pesticider, skal opbevares indendørs på fast og tæt bund uden afløb.
- 3.3.6.2. Påfyldning af sprøjte skal foregå under opsyn og fra separat vandtank eller fra vandforsyning med monteret kontraventil og min. 5 m fra boring.

3.3.7. **Olie og brændstof**

- 3.3.7.1. Påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme.

3.3.8. **Ensilage**

- 3.3.8.1. Markstakke med ensilage skal placeres min. 100 meter fra nærmeste nabobeboelse.
- 3.3.8.2. Markstakke med ensilage må ikke placeres samme sted hvert år. Der skal gå mindst 5 år før ensilagen må placeres samme sted.

Egenkontrol

- 3.3.8.3. Der skal føres journal over placering af markstak med ikke saftgivende ensilage. Når markstakken flyttes indtegnes den nye placering på et kort.

3.3.9. **Foder**

3.3.9.1. Grovfoderrationen til besætningen skal bestå af minimum 40 % græsmarksafgrøder (græs, græsensilage, hør eller grøn piller) i gennemsnit på årsbasis.

3.3.9.2. Den samlede foderration til alle malkekøerne må i gennemsnit maksimalt indeholde 162 gram total råprotein pr. foderenhed (FE) på årsbasis.

Egenkontrol

- 3.3.9.3. Dokumentation for opfyldelse af vilkår 3.3.9.2 vedrørende indhold af råprotein skal fremgå af foderplaner, foderkontrol eller en effektivitetskontrol, og skal opbevares i 5 år.
- 3.3.9.4. Foderplaner skal indeholde oplysninger om indholdet af råprotein i foderet.
- 3.3.9.5. Hvert parti eller slæt af grovfodermidler, der udgør mere end 10 % af FE/ko/dag, skal analyseres for indholdet af råprotein, AAT og PBV. Dette gælder dog ikke frisk græs i sommerperioden. Analyserne skal foretages af et akkrediteret laboratorium.
- 3.3.9.6. Endagsfoderkontrol (EFK) skal foretages fire gange om året. I forbindelse med endagsfoderkontrollen skal indholdet af råprotein, AAT og PBV beregnes for alle fodermidler.

3.3.9.7. Foderplaner, analyser, resultater fra endagsfoderkontrollen samt indlægs- og følgesedler fra indkøbt kraftfoder og råvarer skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

3.3.10. **Lys**

3.3.10.1. Der må kun tændes udendørs lys efter behov.

3.3.10.2. Udendørs lys på og ved anlægget skal være slukket mellem kl. 23 og kl. 6, dog må det være tændt lys omkring ud-/indleveringsramper i forbindelse med ud-/indlevering.

3.3.11. **Husdyrbrugets ophør**

3.3.11.1. Ved husdyrbrugets ophør fjernes tilbageværende husdyrgødning, ejendommen ryddes for affald, døde dyr, spildevand, foder mv.

3.3.11.2. Ejendommens bygninger skal rengøres.

3.3.12. **Ammoniak**

Drift og indretning

3.3.12.1. I staldafsnit ST-67105 (ny kostald, bygning 15) skal der enten installeres stationær skraber eller robotskraber.

Følgende vilkår gælder hvis der vælges stationær skraber:

3.3.12.2. Der skal hver dag foretages skrabninger hver fjerde time med en stationær skraber. I den periode, hvor køerne er på græs, skal der foretages skrabninger hver 4 time i det tidsrum, hvor køerne er på stald.

3.3.12.3. Tværgange, som ikke skrabes automatisk, skal hver dag rengøres manuelt mindst 2-3 gange.

3.3.12.4. Skraberens timer skal være forsynet med timer.

3.3.12.5. Skraberens vedligeholdelse skal være i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Følgende vilkår gælder hvis der vælges robotskraber:

3.3.12.6. Robotskraberens gangarealer skal indstilles til at skrabe gangarealet ved foderbordet 2 gange i døgnet. Øvrige gangarealer skal skrabes hver fjerde time. I den periode, hvor køerne er på græs, skal der foretages skrabninger hver 4 time i det tidsrum, hvor dyrene er på stald.

3.3.12.7. Robotskraberens gangarealer skal skrabe 3.396 m² i døgnet.

- 3.3.12.8. Skraberen skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Egenkontrol

Stationær skraber og robotskraber

- 3.3.12.9. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.
- 3.3.12.10. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end 1 uge.
- 3.3.12.11. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberen og robotskraberen er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

3.3.13. Lugt

- 3.3.13.1. Kasseret ensilage skal fjernes og opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener.
- 3.3.13.2. Den godkendte husdyrproduktion skal foretages jævnt fordelt over året.

3.3.14. Støv

- 3.3.14.1. Landbrugsdriften må uden for ejendommens areal ikke give anledning til støvgener, som af tilsynsmyndigheden vurderes til at være væsentlige.

3.4. HUSDYRBRUGETS AREALER

3.4.1. Ejede og forpagtede arealer

- 3.4.1.1. Der må kun udbringes husdyrgødning på de ejede og forpagtede arealer, der er vist som "udbringningsarealer" på bilag 2.1 og 2.2.

3.5. BESKYTTEDE NATURTYPER OG ARTER

- 3.5.1.1. Der må ikke udbringes husdyrgødning nærmere end 10 m fra det § 3 og § 7 beskyttede overdrev der grænser op til mark nr. 63-0 og 64-0. (se bilag 2.2 og 7.2)
- 3.5.1.2. Flere af bedriftens udbringningsarealer grænser op til eller omkranser mindre søer/vandhuller, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Mark nr. 10-0, 27-0 og 28-0 grænser op til beskyttede engområder og mark nr. 39-0, 69-0 og 70-0 grænser op til beskyttede overdrev. Der må ikke køres husdyrgødning eller handelsgødning ud i en zone på 2 m omkring de beskyttede søer samt eng- og overdrevsarealer, afgrænset i Bilag 7.4.

- 3.5.1.3. Det er ansøgerens ansvar, at driften af arealer, der grænser op til § 3 beskyttede områder herunder § 3 beskyttede vandløb, søer, enge, moser og overdrev varetager hensynet til § 3 beskyttelsen.
- 3.5.1.4. Der må ikke sprøjtes eller køres husdyrgødning eller handelsgødning ud i en zone på 2 m omkring de § 3 beskyttede vandløb som udbringningsarealerne grænser op til.
- 3.5.1.5. Udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og græsmarker skal ske ved nedfældning indenfor 1.000 m fra overdrevarsarealet, der ligger vest for Løgumgårde. Det drejer sig om arealerne mark 60-0, 61-0, 62-0, 63-0, 64-0, 65-0, 66-0, 67-0, 68-0, 69-0 og 70-0. Overdrevet er omfattet af bufferzonebestemmelserne jf. § 7 husdyrbrugslovens.

Egenkontrol

- 3.5.1.6. Der skal føres en journal over husdyrgødningsaftaler og/eller forpagtningsaftaler. Der skal registreres hvilke arealer, der er tale om, men også hvilken tidshorisont, der er indgået aftaler om.